

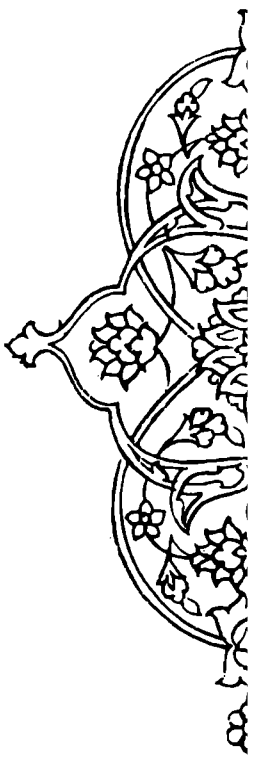
بیراهه می‌رویم...

● نگاهی به

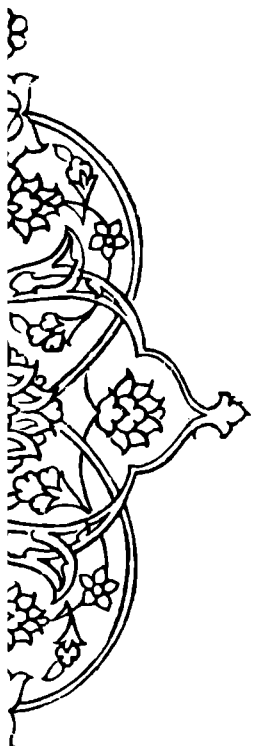
فرآیند دشوار و پرهزینه تولید نان در ایران

دکتر حسین یزدجردی

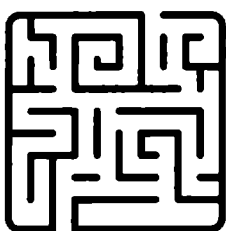

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

عنوان: بیراهه می رویم...
نویسنده: دکتر حسین یزدجردی
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
حق چاپ محفوظ می باشد.

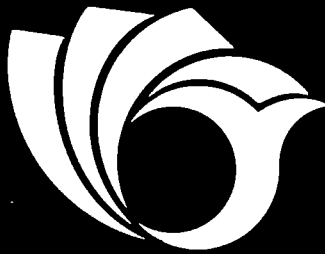

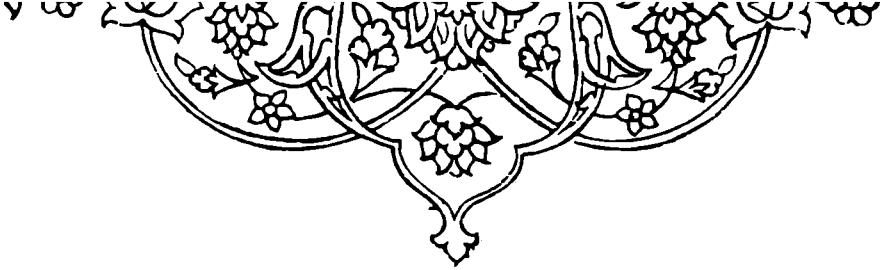
بیراهه می رویم...

نگاهی به فرآیند دشوار و پرهزینه تولید نان در ایران |

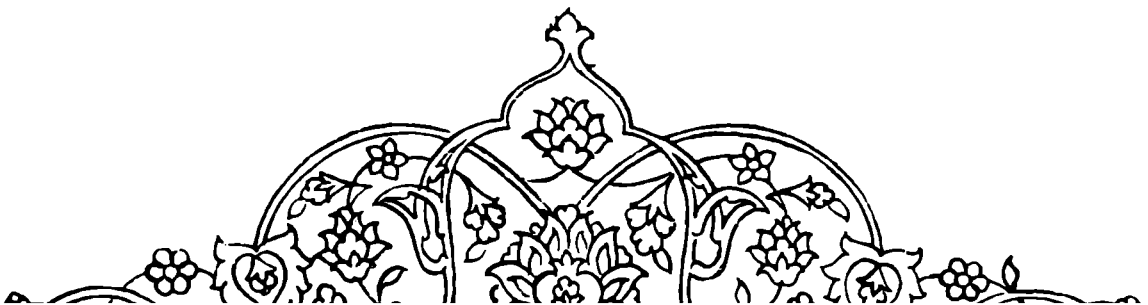
| دکتر حسین یزدجردی |

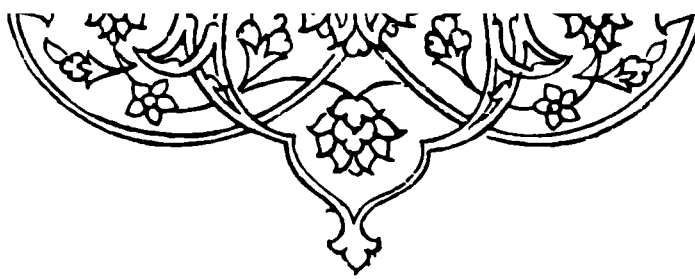

کانون هماهنگی
دانش صنعت بازار
زنجیره گندم آرد نان

	فهرست
۹	مقدمه
۱۰	نگاهی کوتاه به تاریخچه تولید و خرید گندم در ایران
۱۹	معاملات گندم در سالهای ۶۰-۱۳۵۰
۲۰	سمینار سالهای ۱۳۶۹ و ۱۳۷۳
۳۰	بررسی و تحلیل اجمالی جداول و نمودارها
۶۱	نگاهی کوتاه به تاریخچه تولید و عرضه نان
۶۴	پیشنهادها
۶۶	فهرست منابع
۶۸	آشنایی با نویسنده

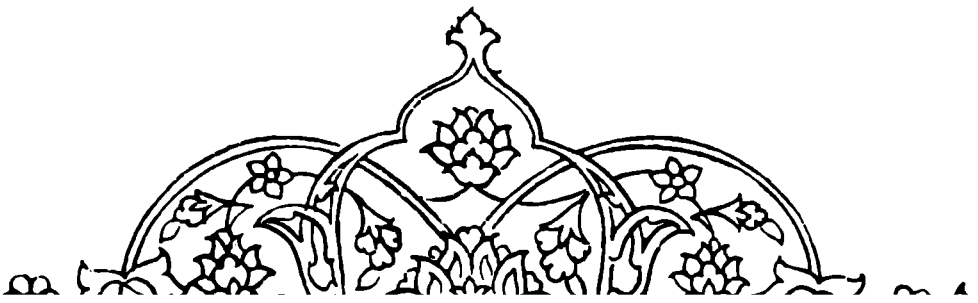

فهرست جداول

۱۱-۱۸	جدول شماره ۱ : نرخ خرید گندم و جو در سالهای ۱۳۱۶ الی ۱۳۴۵
۲۲-۲۳	جدول شماره ۲ : نرخ خرید گندم دولتی در سالهای ۱۳۴۶ الی ۱۳۹۵
۳۳	جدول شماره ۳ : گندم خریداری شده توسط شبکه تعاونی های روستایی کشور و شرکت بازرگانی دولتی ایران
۳۴-۳۵	جدول شماره ۴ : نرخ متوسط جهانی گندم سالهای ۱۳۳۷ الی ۱۳۹۵
۳۶-۳۸	جدول شماره ۵ : نرخ دلار ایالات متحده به ریال ۱۳۳۰ الی ۱۳۹۵
۳۹-۴۱	جدول شماره ۶ : بارش سالانه در ایران ۱۳۳۰ الی ۱۳۹۵
۴۲-۴۴	جدول شماره ۷ : شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی در مناطق شهری در ایران (شاخص تورم) ۱۳۳۷ الی ۱۳۹۴
۴۵-۵۶	جدول شماره ۸ : اطلاعات مجموع بارش سالیانه ۱۳۳۰ الی ۱۳۹۳

فهرست نمودارها

۲۴	نمودار میزان تولید و مقدار خرید دولت در سالهای ۱۳۵۴ الی ۱۳۹۲
۲۵	میزان تولید در هکتار ایران و جهان در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۲
۲۶	میزان تولید و واردات در ایران در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۲
۲۷	نمودار مجموع گندم قابل دسترس (موجودی) در ایران در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۲
۲۸	نمودار مقایسه ای قیمت گندم در ایران و جهان ۱۳۳۷ الی ۱۳۹۵
۲۹	نمودار مقایسه قیمت گندم در ایران و جهان با احتساب تورم CPI سالهای ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۵
۵۷	نمودار تولید گندم و سطح بارش ها
۵۸	نمودار تولید گندم و یارانه در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۴
۵۹	نمودار سوبسید گندم به دلار و نرخ تبدیل آن به ریال سالهای ۱۳۶۰ الی ۱۳۹۴
۶۰	نمودار تاریخی سوبسید گندم سالهای ۱۳۶۰ الی ۱۳۹۴

کانون هماهنگی
دانش صنعت بازار
زنجیره گندم آرد نان

مقدمه

صنعت آرد و نان به قدمت بشریت تاریخ دارد اگرچه بعضا نانوشته، در اهمیت نان بعنوان قوت غالب مردم ایران و عزم همگانی جهت رفع مشکلات و معایب آن آنقدر سخن پراکنی شده که اگر به میزان ۱۰ درصد از گفته ها و حرفها، عملی نیز صورت می گرفت هم اکنون تولید و تهیه نان در ایران بصورت آرمانی و الگویی بود برای همه جهان ولی افسوس و دریغ از عمل که دوصد گفته چو نیم کردار نیست !! تکرار این مفهوم که نان غذای اصلی مردم ما و رفع مشکلات و معایب آن از اهم وظایف دولت است نیز نتیجه ای جز کسالت بهمراه ندارد چون بیش از ۵۰ سال است که این جملات تکرار می شود ولی در بهمان پاشنه قدیمی می چرخد.

تهیه، تولید و عرضه نان در جهان اگر با مشکلات تامین مالی همراه نباشد، بدون دخالت دولت، بدون مشکل اقتصادی و بدون مشکل تکنیکی انجام پذیر و براحتی صورت میگیرد.

در کشورهای فقیر عدم امکانات مالی تهیه گندم و به تبع آن آرد در روند تهیه و تولید نان اختلال ایجاد می کند، اما اگر این مشکل وجود نداشته باشد نان بعنوان غذای اصلی مردم با کیفیت مطلوب طبع و با قیمت متعادل نسبت به سایر مایحتاج عمومی در اختیار مردم قرار میگیرد لکن تهیه نان در کشور ما داستانی شگفت انگیز است، به بهانه حمایت از کشاورز گندم را به ۲ برابر قیمت جهانی از کشاورز می خریم و به بهانه حمایت از مصرف کننده هزاران میلیارد ریال سوبسید پرداخت می کنیم و با هزاران منت نانی بی کیفیت در اختیار مردم قرار می دهیم

ما راه ساده و کم هزینه ای که همه ملت ها برای تهیه نان مطلوب و ماکول خود انتخاب کرده اند، را با راهی بسیار دشوار و پر هزینه برای تهیه نان نامطلوب عوض کرده ایم.

آنچه در پی خواهد آمد نگاهی به تاریخچه و وضع موجود در زمینه گندم و آرد و نان در ایران، مشخص کردن مشکلات موجود و حتی الامکان پرداختن به راه حلهایی در این زمینه است شاید گوشه شنوا و دستی پر توان برای غلبه بر مشکلاتی که ده ها سال است تامین نان مردم را با مشکل مواجه نموده پیدا شود و گشایشی در این کلاف پیچ در پیچ ایجاد گردد.

قابل ذکر می باشد که آمار ارائه گردیده تا پایان سال ۱۳۹۴ می باشند و به یاری خداوند در چاپ های آتی آمار سال های جدید اضافه خواهند گردید.

نگاهی کوتاه به تاریخچه تولید و خرید گندم در ایران:

سوابق قبل از جنگ جهانی دوم و سالهای بعد از آن حاکیست در سالهای مذکور محصول گندم کشاورزان از طریق اعزام مامورین دولتی در معیت ژاندارم با اخذ تعهدات از زارعین حسب نسق زراعتی آنان به نرخ معین خریداری میگردد.

در سالهای ۱۳۱۶ تا ۱۳۳۵ خرید گندم توسط دولت در مناطق مختلف کشور به نرخهای متفاوت و در حالت انحصار بطور تثبیتی انجام میگرفت (بهای جو و چاودار مخلوط دو سوم بهای گندم اعمال میشد) اعمال سیاست های نادرست اخذ تعهدات طی سنوات طولانی و انحصار معاملات گندم تا سال ۱۳۳۵ موجب بروز فقر و استیصال کشاورزان گندمکار شد و دولت به ناچار از سال ۱۳۳۵ با تعیین نرخ تضمینی نسبت به خرید گندم از کشاورزان اقدام نمود.

در سنوات بعد از حذف انحصار خرید، دولت با نفی سلف خر های گندم، آنان را به سود جویی و منفعت طلبی متهم می نمود در حالیکه مراودات و معاملات آنها با زارعین خالی از حسن هم نبود.

زیرا در شرایطی که کشاورزان بعلت تنگدستی قادر به آبادانی مزارع و تهیه بذر و سایر نهاده ها و حتی تامین معیشت خانواده خود نبودند و از سوی دولت نیز در این زمینه کمک موثری به آنان نمی شد چنانچه معاملات سلف خری گندم نیز متوقف میگردد اساسا کشاورزان قادر به انجام عملیات تولید نبودند. با رواج سلف خری از سالهای ۱۳۳۶ به بعد زارعین گندم خود را به بهترین پیشنهاد دهنده تحویل میدادند و با رقابت بین سلف خرها عایدات گندمکاران تعدیل و تدریجا بهبود یافت.

قیمت گندم برای سلف خرها نسبت به نرخ تضمینی خرید گندم توسط دولت کمتر بود (جدول کاملی از نرخهای تضمینی در سالهای مورد بحث جهت مقایسه نرخهای گندم در سنوات مختلف همچنین مقایسه آن با نرخ جو تهیه گردیده است جدول شماره ۱) و تحویل گندم کشاورزان بوسیله سلف خر ها به دولت سود مناسبی برای آنان در برداشت، بی شک هرگاه بانک کشاورزی وقت برای تخصیص وام به گندمکاران با شرایط مناسب اقدام میکرد زارعین از عرضه گندم به سلف خرها خودداری می نمودند. ناگفته نماند که برخی از سلف خرها مصرف کنندگان واقعی بوده و گندم را برای تولید آرد و پخت نان در مراکز شهری خریداری و تدریجا تا رسیدن خرمن سال بعد مصرف می نمودند.

نظر به اینکه قبل از سال ۱۳۴۶ نرخ خرید گندم توسط دولت حداکثر کیلویی ۵ ریال بوده است، فروش گندم در سنوات آخر این دوره منتهی به سال ۱۳۴۵ با احتساب کلیه هزینه های تبعی آن بقرار هر تن ۷۵۱۰ ریال حدود ۴۱۰ ریال در هر تن برای دولت سود در بر داشته است (سودی معادل ۵ درصد بعد از وضع کلیه هزینه ها)

جدول شماره (۱)

نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۱۸		۱۳۱۷		۱۳۱۶		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
	۶۶۵		۶۶۵		۶۶۵	تهران	۱
	۴۶۵		۴۶۵		۴۲۵	تبریز	۲
	۴۲۰		۳۷۰		۴۲۵	رضائیه	۳
	۴۸۴		۴۱۸		۳۸۱	کرمانشاهان	۴
	۵۰۰		۴۳۵		۴۳۵	اهواز	۵
	۶۴۵		۶۴۸		۶۳۰	شیراز	۶
	۶۸۰		۶۸۰		۶۸۰	کرمان	۷
	۵۸۰		۵۸۲		۵۶۵	مشهد	۸
	۵۱۵		۵۱۵		۵۱۵	اصفهان	۹
	۶۹۹		۶۹۹		۶۶۵	زاهدان	۱۰
	۵۰۰		۵۰۰		۲۰۰	خرم آباد	۱۱
	۴۴۰		۴۴۰		۴۴۰	همدان	۱۲
	۳۹۵		۲۶۵		۳۳۰	سندج	۱۳
	۳۱۰		۳۱۰		۳۱۰	بیجار	۱۴
	۴۳۰		۴۳۰		۴۳۰	زنجان	۱۵
	۵۰۰		۴۱۸		۴۸۰	قزوین	۱۶
	۴۲۰		۳۶۵		۳۶۵	بروجرد	۱۷
	۴۳۰		۳۵۰		۳۵۰	ملایر	۱۸
	۳۹۵		۳۹۵		۳۶۵	الیگودرز	۱۹
	۳۹۵		۳۱۵		۳۱۵	نهادن	۲۰
	۳۹۵		۳۱۵		۳۱۵	تویسرکان	۲۱
	۵۰۰		۴۹۹		۴۶۵	زابل	۲۲
					۴۳۰	ایرانشهر	۲۳
	۴۴۰		۳۳۲		۳۱۵	گرگان	۲۴
	۴۶۰		۴۳۰		۴۱۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)
نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۲۳		۱۳۲۲		۱۳۲۱		۱۳۲۰		۱۳۱۹		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
	۳۰۰۰	۱۲۵۰	۳۰۰۰	۱۰۱۵	۲۵۰۰		۱۲۰۰		۷۵۰	تهران	۱
	۲۷۵۰	۱۲۵۰	۳۰۰۰	۱۱۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۶۰۰	تبریز	۲
	۲۹۰۰	۱۶۱۵	۳۱۰۰	۱۲۳۵	۳۵۰۰		۱۰۰۰		۶۰۰	رضاییه	۳
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۱۶۲۵	۲۵۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	کرمانشاهان	۴
	۳۵۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰۰	۱۳۵۰	۳۰۰۰		۱۱۰۰		۶۵۰	اهواز	۵
	۲۹۰۰	۲۳۵۰	۳۰۰۰	۱۶۵۰	۲۵۰۰		۱۱۰۰		۷۵۰	شیراز	۶
	۲۹۰۰	۲۳۵۰	۳۰۰۰	۱۲۵۰	۳۰۰۰		۱۱۰۰		۷۵۰	کرمان	۷
	۲۵۰۰	۲۳۰۰	۱۵۰۰	۱۲۵۰	۲۰۰۰		۱۱۰۰		۶۵۰	مشهد	۸
	۲۷۵۰	۲۲۵۰	۱۰۰۰	۱۶۲۵	۳۵۰۰		۱۱۰۰		۶۰۰	اصفهان	۹
	۲۵۰۰			۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۱۰۰			زاهدان	۱۰
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۱۶۲۵	۳۵۰۰		۱۰۰۰		۶۰۰	خرم آباد	۱۱
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۱۶۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	همدان	۱۲
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۱۶۲۵	۳۵۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	سنندج	۱۳
		۲۲۵۰	۳۰۰۰	۱۲۵۰	۳۰۰۰		۹۰۰		۹۰۰	بیجار	۱۴
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۵۰	زنجان	۱۵
	۲۷۵۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۱۰۰		۶۰۰	قزوین	۱۶
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	بروجرد	۱۷
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	ملایر	۱۸
		۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۹۵۰		۵۰۰	الیگودرز	۱۹
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	نهایوند	۲۰
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	تویسرکان	۲۱
	۲۴۰۰	۲۱۰۰	۳۸۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۶۰۰	زابل	۲۲
					۰					ایران شهر	۲۳
	۱۷۵۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	گرگان	۲۴
	۲۶۰۰	۲۲۵۰	۲۰۰۰	۲۲۵۰	۳۰۰۰		۱۰۰۰		۵۳۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)

نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۲۷		۱۳۲۶		۱۳۲۵		۱۳۲۴		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
	۳۵۰۰		۲۸۰۰		۲۸۰۰		۲۸۰۰	تهران	۱
	۳۱۰۰		۲۴۰۰	۱۳۰۰	۲۴۰۰		۲۴۰۰	تبریز	۲
	۳۱۰۰		۲۴۰۰	۱۲۰۰	۲۴۰۰		۲۴۰۰	رضائیه	۳
	۳۰۰۰		۲۳۰۰	۱۱۵۰	۲۳۰۰		۲۳۰۰	کرمانشاهان	۴
			۳۰۰۰	۱۵۰۰	۳۰۰۰	۱۵۰۰	۳۰۰۰	اهواز	۵
	۳۳۵۰		۲۶۵۰	۱۳۲۵	۲۶۵۰	۱۳۲۵	۲۶۵۰	شیراز	۶
	۳۰۰۰		۲۳۰۰	۱۰۵۰	۲۱۰۰	۱۳۰۰	۲۶۰۰	کرمان	۷
	۳۱۰۰		۲۴۰۰	۱۲۰۰	۲۴۰۰	۱۲۰۰	۲۴۰۰	مشهد	۸
	۳۳۰۰		۲۶۰۰	۱۳۰۰	۲۶۰۰	۱۳۰۰	۲۶۰۰	اصفهان	۹
	۳۰۵۰		۲۵۰۰	۱۲۵۰	۲۵۰۰	۱۲۵۰	۲۵۰۰	زاهدان	۱۰
	۳۵۰۰		۲۳۰۰	۱۱۵۰	۲۳۰۰		۲۳۰۰	خرم آباد	۱۱
	۳۰۰۰		۲۳۰۰	۱۱۵۰	۲۳۰۰		۲۳۰۰	همدان	۱۲
	۲۰۰۰		۲۲۰۰		۲۲۰۰	۱۰۵۰	۲۱۰۰	سنندج	۱۳
	۲۸۰۰		۲۱۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰		۲۰۰۰	بیجار	۱۴
	۳۰۰۰		۲۳۰۰	۱۱۵۰	۲۳۰۰		۲۳۰۰	زنجان	۱۵
	۳۲۰۰		۲۵۰۰		۲۵۰۰		۲۵۰۰	قزوین	۱۶
	۳۰۰۰		۲۳۰۰		۲۳۰۰		۲۳۰۰	بروجرد	۱۷
	۳۰۰۰		۲۴۰۰		۲۳۰۰		۲۳۰۰	ملایر	۱۸
	۲۷۰۰		۲۰۰۰		۲۱۰۰		۲۰۰۰	الیگودرز	۱۹
	۲۹۰۰		۲۲۰۰		۲۲۰۰		۲۲۰۰	نهایوند	۲۰
	۳۰۰۰		۲۲۰۰		۲۱۰۰		۲۱۰۰	تویسرکان	۲۱
	۳۰۰۰		۲۰۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۹۰۰	۱۸۰۰	زابل	۲۲
								ایران شهر	۲۳
۱۵۳۰	۲۷۲۰	۱۲۵۰	۲۳۰۰	۱۱۵۰	۲۳۰۰		۲۳۰۰	گرگان	۲۴
	۳۰۰۰		۲۳۰۰		۲۳۰۰		۲۳۰۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)
 نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۳۱		۱۳۳۰		۱۳۲۹		۱۳۲۸		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
۲۱۰۰	۳۱۵۰	۲۱۰۰	۳۱۵۰	۲۱۰۰	۳۱۵۰		۳۵۰۰	تهران	۱
۱۸۱۰	۲۷۹۰	۱۸۶۰	۲۷۹۰	۱۸۶۰	۲۷۹۰		۳۱۰۰	تبریز	۲
۱۸۶۰	۲۷۹۰	۱۸۶۰	۲۷۹۰	۱۸۶۰	۲۷۹۰		۳۱۰۰	رضائیه	۳
۱۵۰۰	۲۷۰۰	۱۵۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	کرمانشاهان	۴
۲۰۰۰	۴۰۰۰	۱۷۵۰	۳۶۰۰	۲۴۰۰	۳۶۰۰		۵۰۰۰	اهواز	۵
۱۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۱۰	۳۰۱۰	۲۰۱۰	۳۰۱۰		۳۳۰۰	شیراز	۶
۱۹۸۰	۲۹۷۰	۱۹۸۰	۲۹۷۰	۱۹۸۰	۲۹۷۰			کرمان	۷
۱۸۶۰	۲۷۹۰	۱۸۶۰	۲۷۹۰	۱۸۶۰	۲۷۹۰		۳۱۰۰	مشهد	۸
۱۸۴۰	۲۹۷۰	۱۸۴۰	۲۹۷۰	۱۹۸۰	۲۷۹۰		۳۳۰۰	اصفهان	۹
								زاهدان	۱۰
۱۹۲۰	۲۰۰۰	۱۹۴۰	۲۹۱۰	۲۱۰۰	۳۱۵۰		۳۵۰۰	خرم آباد	۱۱
۱۷۵۰	۲۷۰۰	۱۷۵۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	همدان	۱۲
۱۶۰۰	۲۷۰۰	۱۶۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	سنندج	۱۳
۱۶۸۰	۲۵۲۰	۱۶۸۰	۲۵۲۰	۱۶۸۰	۲۵۲۰		۲۸۰۰	بیجار	۱۴
۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	زنجان	۱۵
۱۶۶۰	۲۸۸۰	۱۶۶۰	۲۸۸۰	۱۹۲۰	۲۸۸۰		۳۲۰۰	قزوین	۱۶
۱۵۰۰	۲۷۰۰	۲۵۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	بروجرد	۱۷
۱۶۰۰	۲۷۰۰	۱۶۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	ملایر	۱۸
۱۳۶۰	۲۷۰۰	۱۳۶۰	۲۴۳۰	۱۶۲۰	۲۴۳۰		۲۷۰۰	الیگودرز	۱۹
۱۷۵۰	۲۶۰۰	۱۵۰۰	۲۶۱۰	۱۷۴۰	۲۶۱۰		۲۹۰۰	نهایند	۲۰
۱۵۰۰	۲۶۰۰	۱۷۱۰	۲۶۱۰	۱۷۴۰	۲۶۱۰		۲۹۰۰	تویسرکان	۲۱
۱۶۶۰	۲۷۰۰	۱۶۶۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	زابل	۲۲
				۱۵۰۰	۲۲۵۰			ایرانشهر	۲۳
۱۳۸۰	۲۴۵۰	۱۳۸۰	۲۴۵۰	۱۳۸۰	۲۴۵۰	۱۵۳۰	۲۷۲۰	گرگان	۲۴
۱۷۰۰	۲۷۰۰	۱۷۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰		۳۰۰۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)

نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۳۵		۱۳۳۴		۱۳۳۳		۱۳۳۲		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۱۵۰	۲۱۰۰	۳۱۵۰	تهران	۱
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۵۰	۲۸۰۰	۱۸۶۰	۲۸۰۰	تبریز	۲
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۵۰	۲۸۰۰	۱۸۵۰	۲۸۰۰	رضائیه	۳
۲۱۰۰	۲۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۲۱۰۰	۱۵۰۰	۲۷۰۰	کرمانشاهان	۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۳۰۰	۴۰۰۰	اهواز	۵
۲۱۰۰	۳۴۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۱۸۰۰	۳۰۰۰	شیراز	۶
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	کرمان	۷
۲۰۰۰	۳۲۰۰	۲۰۰۰	۳۲۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۱۸۵۰	۳۰۰۰	مشهد	۸
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۲۰	۳۲۰۰	۱۸۵۰	۳۰۰۰	اصفهان	۹
۲۰۰۰	۳۲۰۰			۱۵۰۰	۲۲۵۰	۱۵۰۰	۲۲۵۰	زاهدان	۱۰
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	خرم آباد	۱۱
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۷۵۰	۲۷۰۰	همدان	۱۲
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۳۸۵۰	۱۶۰۰	۲۷۰۰	سنندج	۱۳
۱۷۰۰	۳۶۰۰	۱۷۰۰	۳۶۰۰	۱۷۰۰	۳۵۵۰	۱۶۵۰	۲۵۵۰	بیجار	۱۴
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۳۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	زنجان	۱۵
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۷۴۰	۳۲۴۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۱۷۰۰	۲۹۰۰	قزوین	۱۶
۲۱۰۰	۳۴۰۰	۱۹۰۰	۳۴۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۵۷۰	۲۸۳۰	بروجرد	۱۷
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۳۱۰۰	۳۴۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۶۰۰	۲۷۰۰	ملایر	۱۸
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۴۱۰	۲۸۳۰	الیگودرز	۱۹
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۷۵۰	۲۶۰۰	نهایوند	۲۰
۱۱۰۰	۳۴۰۰	۱۹۰۰	۲۷۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۵۰۰	۲۶۰۰	تویسرکان	۲۱
۲۰۰۰	۳۲۰۰	۲۵۰۰	۳۲۰۰	۲۵۰۰	۳۵۰۰	۱۷۰۰	۳۰۰۰	زابل	۲۲
۲۰۰۰	۳۲۰۰	۱۵۰۰	۳۵۰۰					ایرانشهر	۲۳
۱۴۰۰	۳۲۰۰	۱۴۰۰	۳۲۰۰	۱۴۰۰	۲۵۰۰	۱۴۰۰	۲۵۰۰	گرگان	۲۴
۲۱۰۰	۳۶۰۰	۲۱۰۰	۳۶۰۰	۱۸۰۰	۲۷۰۰	۱۸۷۰	۲۹۷۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)

نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۳۹		۱۳۳۸		۱۳۳۷		۱۳۳۶		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	تهران	۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	تبریز	۲
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	رضائیه	۳
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	کرمانشاهان	۴
۳۲۵۰	۵۵۰۰	۳۲۵۰	۵۵۰۰	۳۰۰۰	۵۵۰۰	۳۰۰۰	۵۵۰۰	اهواز	۵
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	شیراز	۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	کرمان	۷
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	مشهد	۸
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	اصفهان	۹
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	زاهدان	۱۰
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	خرم آباد	۱۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	همدان	۱۲
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	سنندج	۱۳
۲۲۷۰	۴۷۷۰	۲۲۷۰	۴۷۷۰	۲۲۷۰	۴۷۷۰	۲۲۷۰	۴۷۷۰	بیجار	۱۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	زنجان	۱۵
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	قزوین	۱۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	بروجرد	۱۷
				۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	ملایر	۱۸
۲۹۶۰	۴۹۶۰	۲۹۰۰	۴۹۶۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	الیگودرز	۱۹
				۲۴۰۰	۴۹۰۰	۲۴۰۰	۴۹۰۰	نهایند	۲۰
				۲۴۱۰	۴۹۱۰	۲۴۱۰	۴۹۱۰	تویسرکان	۲۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۶۷۰	۴۶۷۰	۲۱۷۰	۴۶۷۰	۲۱۷۰	۴۶۷۰	زابل	۲۲
۳۰۰۰	۴۴۲۰	۲۴۲۰	۴۴۲۰	۱۹۲۰	۴۴۲۰	۱۹۲۰	۴۴۲۰	ایرانشهر	۲۳
۲۵۰۰	۴۵۰۰	۲۵۰۰	۴۵۰۰	۲۰۰۰	۴۵۰۰	۲۰۰۰	۴۵۰۰	گرگان	۲۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰	۴۵۰۰	۲۰۰۰	۴۵۰۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)

نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۴۲		۱۳۴۱		۱۳۴۰		سال	ردیف
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	تهران	۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	تبریز	۲
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰	۵۰۰۰	رضائیه	۳
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰۰۰	۵۰۰۰	کرمانشاهان	۴
۳۲۵۰	۵۵۰۰	۳۲۵۰	۵۵۰۰	۳۲۵۰	۵۵۰۰	اهواز	۵
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	شیراز	۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	کرمان	۷
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	مشهد	۸
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	اصفهان	۹
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	زاهدان	۱۰
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	خرم آباد	۱۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	همدان	۱۲
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	سنندج	۱۳
۲۷۷۰	۴۷۷۰	۲۷۷۰	۴۷۰۰	۲۲۷۰	۴۷۷۰	بیجار	۱۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	زنجان	۱۵
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	قزوین	۱۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	بروجرد	۱۷
						ملایر	۱۸
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۹۶۰	۴۹۶۰	الیگودرز	۱۹
	۵۰۰۰					نهایوند	۲۰
	۵۰۰۰					تویسرکان	۲۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	زابل	۲۲
				۲۴۲۰	۴۴۲۰	ایرانشهر	۲۳
۲۵۰۰	۴۵۰۰	۲۵۰۰	۴۵۰۰	۲۴۴۰	۴۴۴۰	گرگان	۲۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	اراک	۲۵

ادامه جدول شماره (۱)

نرخ خرید دولتی گندم و جو (واحد: تن ریال)

۱۳۴۵		۱۳۴۴		۱۳۴۳		سال	
جو	گندم	جو	گندم	جو	گندم	استان شهر	ردیف
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	تهران	۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	تبریز	۲
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	رضائیه	۳
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	کرمانشاهان	۴
۳۲۵۰	۵۵۰۰	۳۲۵۰	۵۵۰۰	۳۲۵۰	۵۵۰۰	اهواز	۵
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	شیراز	۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	کرمان	۷
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	مشهد	۸
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	اصفهان	۹
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	زاهدان	۱۰
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	خرم آباد	۱۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	همدان	۱۲
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	سنندج	۱۳
۲۷۷۰	۴۷۷۰	۲۷۷۰	۴۷۷۰	۲۷۷۰	۴۷۷۰	بیجار	۱۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	زنجان	۱۵
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	قزوین	۱۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	بروجرد	۱۷
						ملایر	۱۸
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	الیگودرز	۱۹
	۵۰۰۰		۵۰۰۰		۵۰۰۰	نهایند	۲۰
	۵۰۰۰		۵۰۰۰		۵۰۰۰	تویسرکان	۲۱
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	زابل	۲۲
						ایرانشهر	۲۳
۲۵۰۰	۴۵۰۰	۲۵۰۰	۴۵۰۰	۲۵۰۰	۴۵۰۰	گرگان	۲۴
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰	۵۰۰۰	اراک	۲۵

۵۰۰۰	نرخ خرید گندم بازاء هر تن
۵۰۰	جایزه پاکی
۱۶۰۰	هزینه های تبعی
۴۱۰	سود
۷۵۱۰	نرخ فروش هر تن گندم توسط دولت

از سال ۱۳۴۶ به بعد نرخ خرید تضمینی گندم توسط دولت تدریجاً افزایش یافت (جدول شماره ۲) و به لحاظ پایین نگه داشتن نرخ نان، فروش گندم بقرار هر تن ۷۵۱۰ ریال از سوی دولت حفظ گردید (شروع پرداخت یارانه)

در سال ۱۳۵۳ برای اولین بار خرید گندم به نرخ تضمینی از طریق عقد قرارداد فی ما بین سازمان غله کشور و سازمان مرکزی تعاونی روستایی و شرکت های سهامی زراعی و کشت و صنعت ها انجام شد. در خرید سنوات ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۵ کوشش شد مبلغی بعنوان پیش پرداخت بهای گندم تخصیص و برای کمک به هزینه های کاشت در اختیار کشاورزان قرار داده شود (سلف خری دولت) که آنهم بعلت تاخیر در انعقاد قرارداد های مربوطه که لزوماً بایستی در شهریور ماه هر سال منعقد می شد و در زمستان منعقد شده بود موفق نبود.

چون خرید گندم و حمل و نقل آن آزاد بود روند افزایش خرید گندم توسط دولت که با اعمال تشویقاتی از جمله تحویل کود و سم و حتی قند و شکر و چای و بعضی از وسایل خانگی یا ابزار کشاورزی ایجاد شده بود موجب گردید تجار و آسیابانان نیز گندمهای مرغوب کشاورزان را به نرخ بیشتری نسبت به نرخ تضمینی دولت خریداری نمایند.

علی رغم تبادل قرارداد خرید بین سازمان غله کشور و سازمان تعاونی روستایی خرید گندم توسط سلف خرها، تجار و آسیابانان تا سال ۱۳۶۰ آزاد بود هرچند که نرخ خرید گندم توسط بخش خصوصی متأثر از قیمت گذاری دولت بود لکن علاوه از ناخالصی ها، نوع و مرغوبیت گندم نزد خریداران بخش خصوصی این کالا علی الخصوص آسیابانان مطرح و حائز اهمیت بود و آسیابانان برای تأمین نظرات مشتریان خرید آرد ناچار بودند گندمهای مرغوب را به نرخ های بالاتر از نرخ تضمینی دولت خریداری نمایند که این مورد در سالهای ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۵ نیز مصداق داشت؛ در سالهای ۱۳۵۰ تا ۱۳۶۰ کوشش شده بود هم زمان با افزایش نرخ خرید گندم، فروش سهمیه های جدید یا افزایش سهمیه ها به نرخهای بالاتر انجام شود تا از افزایش یارانه جلوگیری گردد لکن در سال ۱۳۶۰ تحت عنوان جلوگیری از تبعیض نرخ گندم مصرفی نان و یکنواخت کردن نرخ نان، سهمیه گندم کلیه استانها به نرخ هر کیلو ۱۲ ریال واگذار و تحویل گردید، مگر سهمیه آرد نانوایان تهران که کماکان به نرخ ۷۵۱۰ ریال عرضه می شد و مقرر گردید گندم نانواییهای لواشی بدون سهمیه تهران که حدوداً ۷۰۰ واحد بودند به نرخ ۱۷/۵ ریال برای هر کیلوگرم تحویل داده شود (نرخ آرد هر کیلو ۱۹ ریال) از سال ۱۳۵۰ تا ۱۳۶۰ نرخ معاملات گندم در بازار آزاد با نرخ خرید و فروش دولتی از توازن نسبی برخوردار

بود بعنوان مثال چنانچه نانوایان شهرستان ها می خواستند گندم خود را از اداره غله استان به نرخ ۷۵۱۰ ریال تهیه نمایند با احتساب کرایه حمل و بارگیری و و تخلیه گندم به همان نرخ می رسیدند که در محل خود گندم را از بازار آزاد تهیه کنند بنابراین آسیابانان و نانوایان مقادیری از گندم مصرفی خود را از انواع مرغوب بطور مستقیم از کشاورزان خریداری می نمودند لکن در سال ۱۳۶۰ که با تثبیت نرخ فروش سهمیه گندم مورد مصرف نان در استانها به قرار هر کیلو ۱۲ ریال به اختلاف نرخ خرید و فروش گندم دولتی دامن زده شد (نرخ خرید تضمینی در سال ۶۰ هرکیلو ۲۸ ریال و نرخ فروش هر کیلو ۱۲ ریال) دیگر آسیابانان و یا نانوایان نتوانستند برای عرضه نان به نرخ دولتی با خرید گندم مستقیم از کشاورز اقدام نمایند.

با افزایش نرخ گندم در سالهای اولیه انقلاب و زیادتیر شدن اختلاف نرخ خرید و فروش گندم دولتی اهالی قراء و قصبات و روستاها ترجیح دادند که نان مصرفی خود را از مراکز شهری نزدیکتر بصورت انبوه خریداری و گندمهای تولیدی خود را کلا به دولت به نرخ بالاتر از نان بفروش برسانند

بعد از بروز جنگ تحمیلی و ایجاد مشکلات در امر واردات گندم در سال ۱۳۶۰ انحصار خرید گندم توسط دولت ایجاد و معاملات گندم و مشتقات آن (آرد و سبوس) ممنوع اعلام شد مقرر گردید گندمکاران صرفا گندم های تولیدی خود را به دولت تحویل نمایند البته این اجبار به این صورت ایجاد شده بود که از حمل و نقل گندم و آرد و سبوس با قوه قهریه جلوگیری می گردید.

بعد از خاتمه جنگ تحمیلی اقدامات متعددی جهت آزادی معاملات گندم و آرد و نان انجام گرفت، طرفداران این امر اینطور استدلال میکردند که علت بروز انحصار جنگ بوده و حال که علت اصلی از بین رفته دلیلی بر ادامه انحصار وجود ندارد برگزاری دو سمینار بزرگ در سالهای ۶۹ و ۷۳، بررسی و واکاوی موضوع با مشارکت مقامات دولتی و دانشگاهیان، صاحبان صنعت، نانوایان و غیره همگان را متفق القول نشان میداد که باید آزادی اتفاق بیافتد اما در عمل تصمیم گیران اصلی به این آزادی تن در نمی دادند در این افت و خیزها و طی سنوات بعد از جنگ آزادی های محدودی اعمال میگردد و مسئولین اینطور عنوان میکردند که آزادی کامل یک شبه اتفاق نمی افتد و این امر باید تدریجی باشد اما بعد از مدت محدودی همان آزادی محدود دوباره لغو می شد و همه امور بدست دولتمردان باز می گشت نقطه عطف این تحولات در ۲۷ آذر ۸۹ هم زمان با هدفمندی یارانه ها رخ داد

بر اساس تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور که توسط معاون اول رئیس جمهوری به وزارتخانه های بازرگانی، کشور و دادگستری ابلاغ گردید قیمت گندم و آرد از تاریخ ۸۹/۹/۲۸ در سراسر کشور بطور یکسان بشرح ذیل تعیین و اعلام گردید :

۱- گندم	کیلویی ۲۵۰۰ ریال
۲- آرد ۷٪	کیلویی ۲۸۰۰ ریال
۳- آرد ۱۲٪	کیلویی ۲۹۰۰ ریال
۴- آرد ۱۸٪	کیلویی ۳۰۰۰ ریال

و قیمت گذاری نان در هر استان نیز به استانداران واگذار گردید.

قیمت گندم برای مصارف صنّف و صنعت نیز همان ۲۵۰۰ ریال در نظر گرفته شده با این تفاوت که گندم مصرفی نان در محل کارخانه آرد تحویل میگردید و مصارف سایر صنوف و صنایع در محل سیلو و اختلاف قیمت تنها به اندازه کرایه حمل بود که نمی توانست تاثیر چندانی در قیمت ها داشته باشد با ابلاغ این دستورات عمل و یکسان سازی نرخ گندم و آرد در کشور گو اینکه بسیاری از مفاسد و رانت ها برطرف شد و وضعیت در بازار گندم و آرد و نان در تعادل و توازن بهتری قرار گرفت اما هنوز با در نظر گرفتن نرخ تضمینی خرید گندم سال که معادل ۳۳۰۰ ریال بدون هزینه های تبعی بود و تفاوت آن با نرخ واگذاری گندم دولتی که ۲۵۰۰ ریال تعیین گردیده بود دولت می بایست مقادیر معتنا بهی بعنوان سوبسید پرداخت می کرد ضمن اینکه در این روش جدید هنوز آزادی انتخاب گندم توسط آسیابان و آرد توسط نانوا انجام پذیر نبود اما امید می رفت با ادامه وضع موجود و اتخاذ روش های معقول، متناسب سازی قیمت آرد و نان با نرخ خرید تضمینی گندم، بازار به سمت آزادی میل کند و حتی در سال ۱۳۹۱ که دولت نرخ خرید تضمینی گندم را ۴۲۰۰ ریال تعیین و نرخ فروش خود را ۴۶۵۰ ریال اعلام نمود مقادیر بسیار زیادی از گندم تولیدی کشور توسط آسیابانان خریداری

شد و به دولت تحویل نگردید زیرا هزینه های تبعی یک واحد آردسازی کوچک که چابکی و دقت بیشتری داشت از هزینه های تبعی دولت بسیار کمتر بود و بنابراین صرفه آسیابان در این بود که خود گندم بهتر و با کیفیت تر را بقیمت پایین تر از زارع خریداری کند اما متاسفانه این سیاست ادامه دار نبود و با عدم متناسب سازی قیمت آرد و نان با قیمت خرید تضمینی گندم از اواخر سال ۱۳۹۱ وضع بروال سابق بازگشت یعنی دولت فروشنده انحصاری گندم شد و و بدلیل پافشاری بر تثبیت قیمت نان با پرداخت یارانه بیشتر در بهمان پاشنه قبلی چرخید

بررسی و واکاوی دقیق همین مقطع بروشنی بازگوکننده این مطلب است که ادعای برخی از دولتمردان در مورد سیاسی بودن نان باطل است بلکه نان فقط بازیچه ای در دست آنان برای استفاده های سیاسی است بیاد بیاوریم که این طرح در زمانی ابتر ماند که انتخابات سال ۹۲ در پیش بود و تصور برخی بر این بود که ممکن است با گران کردن نان بخشی از رای مردم را از دست بدهند بنابراین منافع بلند مدت و محسنات بی شمار یک روش اصولی که پس از سالها می توانست نجات دهنده وضع نان باشد را با سیاست بازی و صرفا برای منافع کوتاه مدت از دست دادند.

جدول شماره (۲)
نرخ خرید دولتی گندم

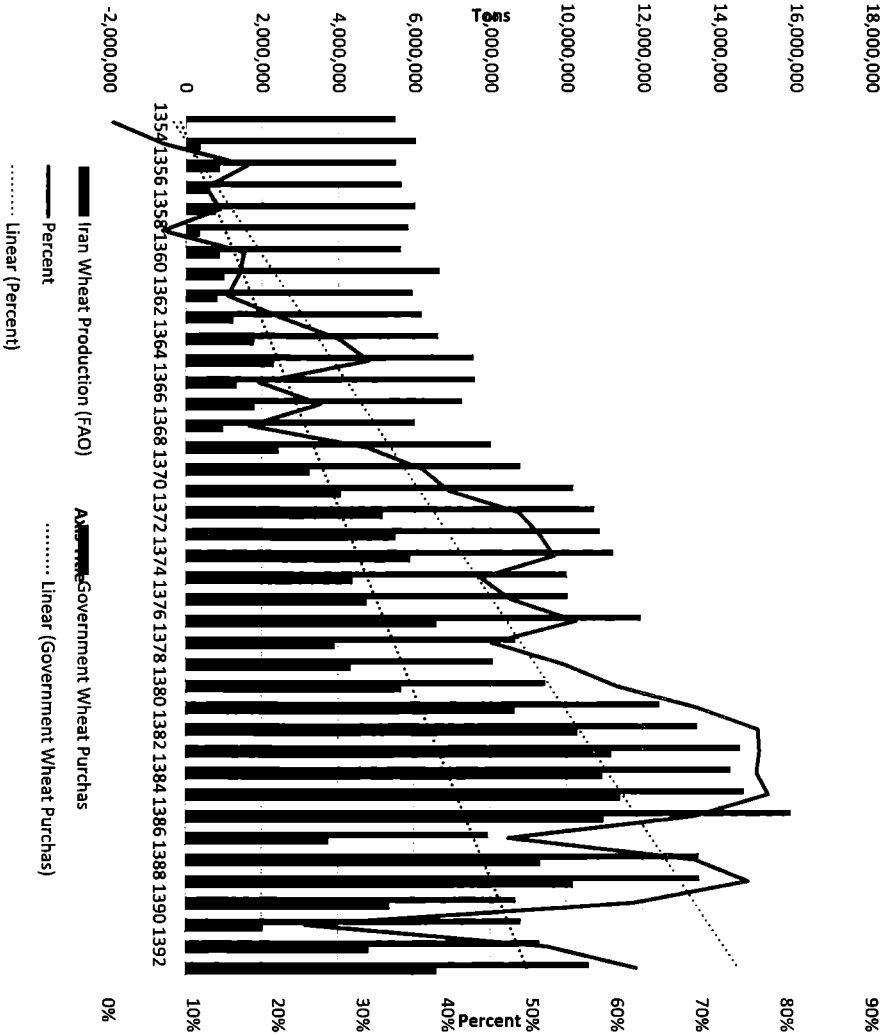
نرخ خرید گندم داخلی (تن ریال) (بدون احتساب هزینه های تبعی و جایزه پاکي)	سال	ردیف
۶,۰۰۰	۱۳۴۶	۱
۶,۰۰۰	۱۳۴۷	۲
۶,۰۰۰	۱۳۴۸	۳
۶,۰۰۰	۱۳۴۹	۴
۱۰,۰۰۰	۱۳۵۰	۵
۱۰,۰۰۰	۱۳۵۱	۶
۱۰,۰۰۰	۱۳۵۲	۷
۱۰,۰۰۰	۱۳۵۳	۸
۱۰,۰۰۰	۱۳۵۴	۹
۱۰,۰۰۰	۱۳۵۵	۱۰
۱۲,۰۰۰	۱۳۵۶	۱۱
۱۴,۰۰۰	۱۳۵۷	۱۲
۱۸,۰۰۰	۱۳۵۸	۱۳
۲۰,۰۰۰	۱۳۵۹	۱۴
۲۸,۰۰۰	۱۳۶۰	۱۵
۳۰,۰۰۰	۱۳۶۱	۱۶
۳۰,۰۰۰	۱۳۶۲	۱۷
۴۰,۰۰۰	۱۳۶۳	۱۸
۴۰,۰۰۰	۱۳۶۴	۱۹
۴۶,۰۰۰	۱۳۶۵	۲۰
۵۲,۰۰۰	۱۳۶۶	۲۱
۵۷,۰۰۰	۱۳۶۷	۲۲
۷۵,۰۰۰	۱۳۶۸	۲۳
۱۰۰,۰۰۰	۱۳۶۹	۲۴
۱۳۰,۰۰۰	۱۳۷۰	۲۵

ادامه جدول شماره (۲)

نرخ خرید دولتی گندم

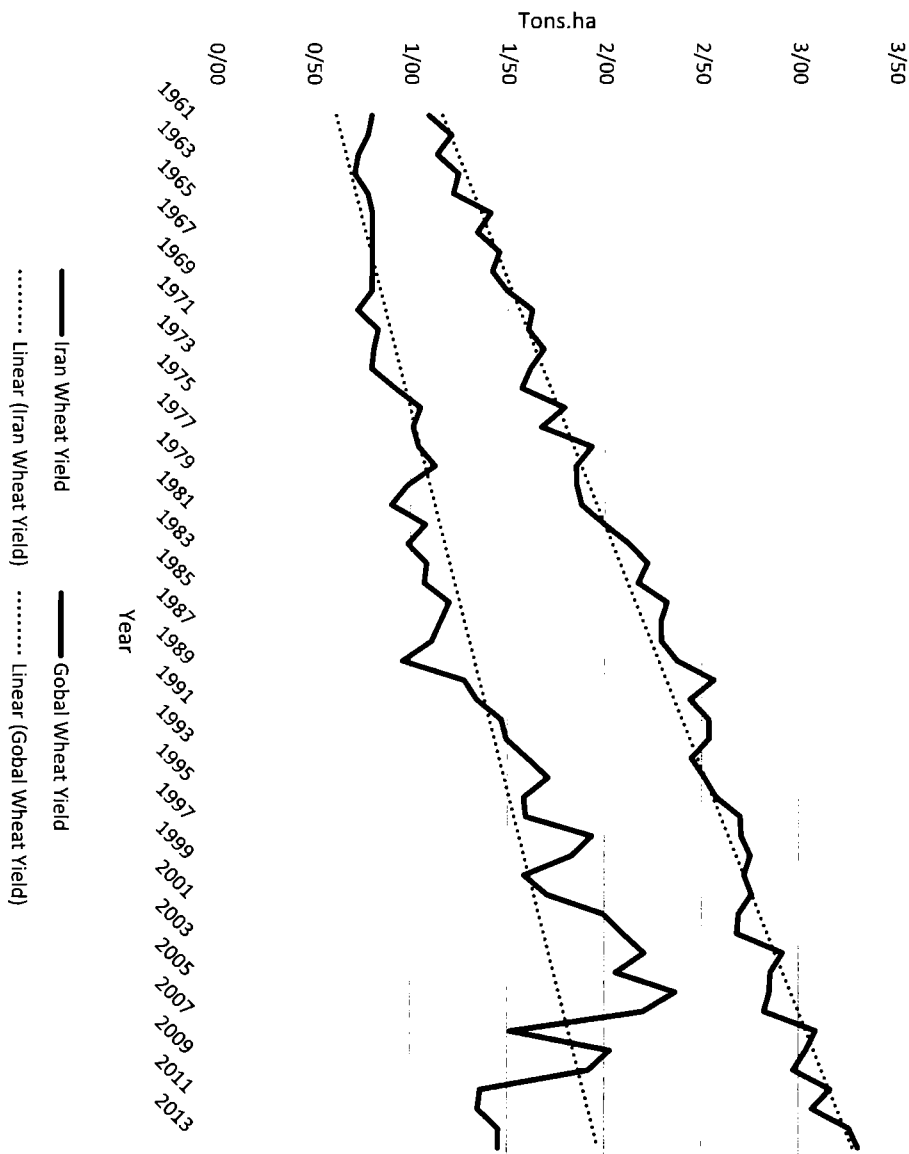
نرخ خرید گندم داخلی (تن ریال) (بدون احتساب هزینه های تبعی و جایزه پاکتی)	سال	ردیف
۱۵۰,۰۰۰	۱۳۷۱	۲۶
۲۲۵,۰۰۰	۱۳۷۲	۲۷
۲۶۰,۰۰۰	۱۳۷۳	۲۸
۳۳۰,۰۰۰	۱۳۷۴	۲۹
۴۱۰,۰۰۰	۱۳۷۵	۳۰
۴۸۰,۰۰۰	۱۳۷۶	۳۱
۶۰۰,۰۰۰	۱۳۷۷	۳۲
۶۷۲,۰۰۰	۱۳۷۸	۳۳
۸۷۵,۰۰۰	۱۳۷۹	۳۴
۱,۰۰۵,۰۰۰	۱۳۸۰	۳۵
۱,۰۳۰,۰۰۰	۱۳۸۱	۳۶
۱,۰۵۰,۰۰۰	۱۳۸۲	۳۷
۱,۰۷۰,۰۰۰	۱۳۸۳	۳۸
۱,۸۷۰,۰۰۰	۱۳۸۴	۳۹
۲,۰۵۰,۰۰۰	۱۳۸۵	۴۰
۲,۰۵۰,۰۰۰	۱۳۸۶	۴۱
۲,۸۰۰,۰۰۰	۱۳۸۷	۴۲
۳,۰۵۰,۰۰۰	۱۳۸۸	۴۳
۳,۳۰۰,۰۰۰	۱۳۸۹	۴۴
۳,۶۰۰,۰۰۰	۱۳۹۰	۴۵
۴,۲۰۰,۰۰۰	۱۳۹۱	۴۶
۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۹۲	۴۷
۱۰,۵۰۰,۰۰۰	۱۳۹۳	۴۸
۱۱,۵۵۰,۰۰۰	۱۳۹۴	۴۹
۱۲,۷۰۵,۰۰۰	۱۳۹۵	۵۰

Wheat Production vs Government Purchases

نمودار میزان تولید و مقدار خرید دولت در سالهای ۱۳۵۴ الی ۱۳۹۲

- ۱- آمارخبرید بر اساس اطلاعات شرکت بازرگانی دولتی ایران و شبکه های تعاونی روستایی کشور
- ۲- آمار تولید بر اساس اطلاعات FAO
- ۳- از آنجا که بدلیل قیمت بالای خرید تضمینی تمایل کشاورزان برای فروش همه گندم خود به دولت است بنظر می رسد که آمار تولید FAO قدری مبالغه آمیز است (FAO معمولا آمار تولید گندم در کشورهای مختلف را از دولت مربوطه اخذ می کند)
- ۴- در هر صورت نمودار نشان دهنده آنست که درصد خرید گندم کشاورزان توسط دولت هر ساله روبه افزایش و روند صعودی دارد.

نمودار میزان تولید در هکتار ایران در جهان در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۳

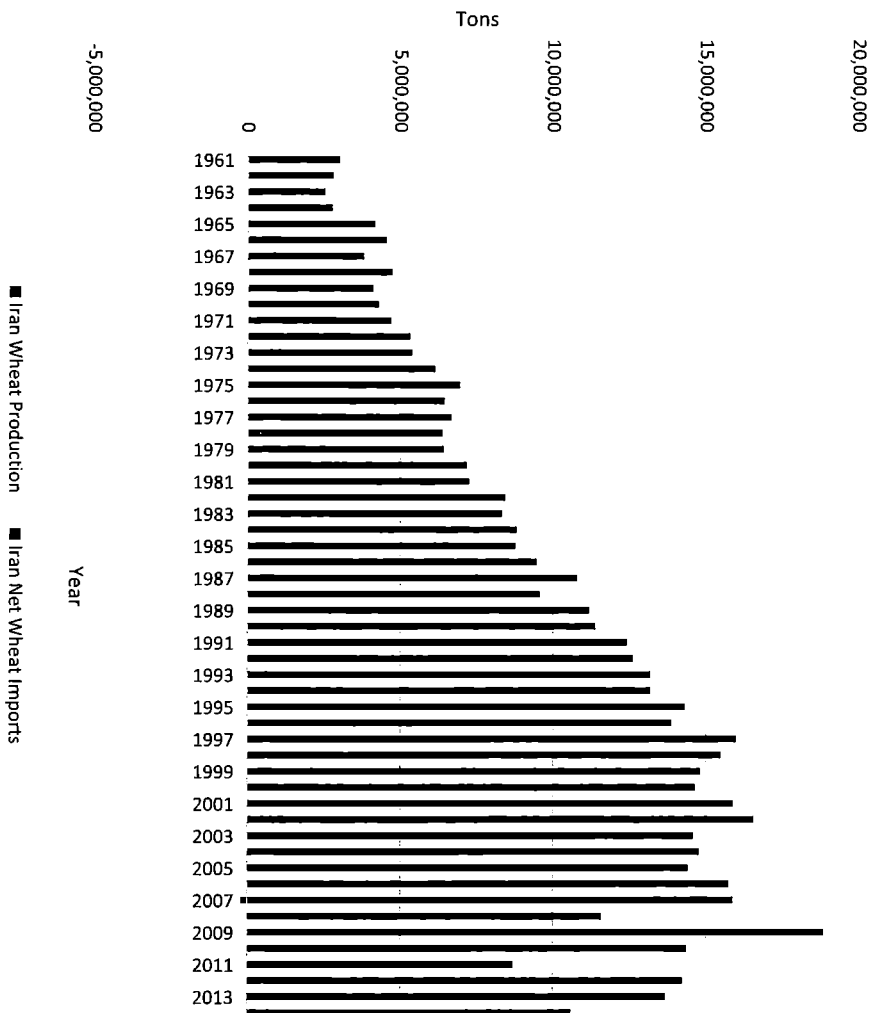
رکورد جهانی تولید ۱۶/۷۹۱ تن در هکتار در نیوزیلند

متوسط برداشت گندم آبی در نیوزیلند ۱۲ تن در هکتار

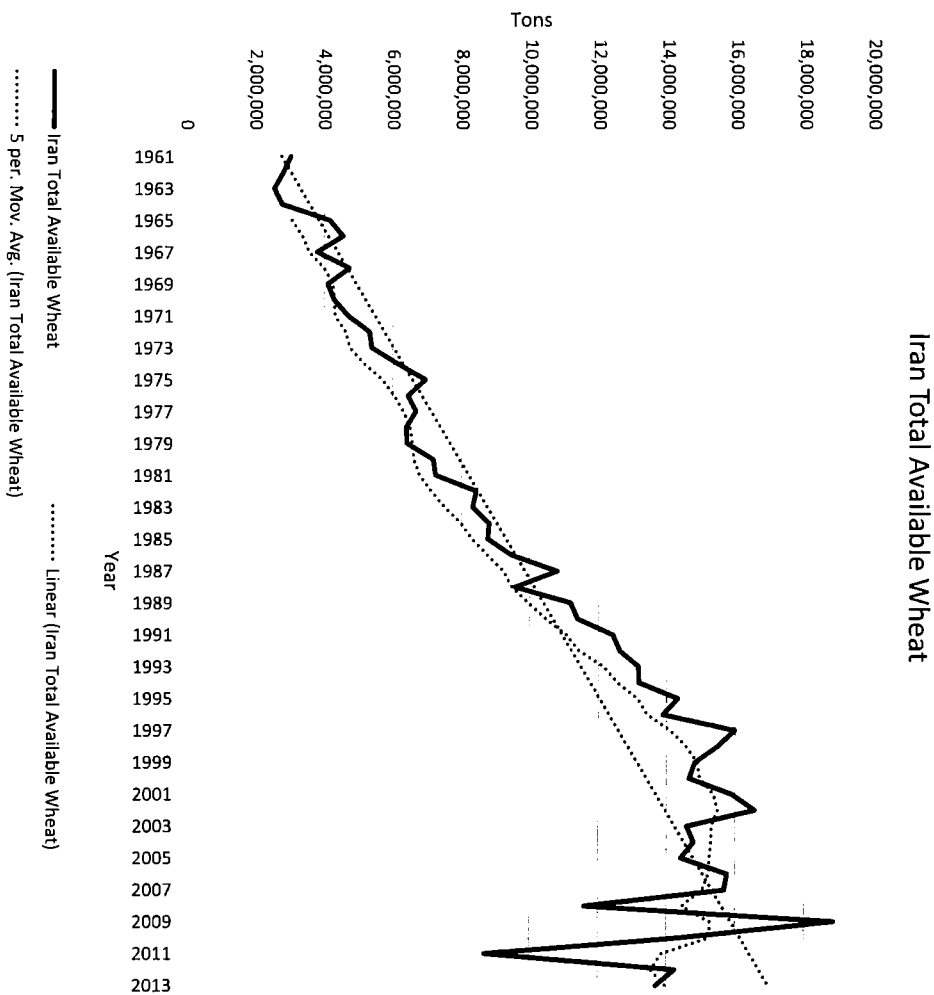
متوسط جهانی برداشت گندم بر اساس آمار FAO نمودار فوق ۳/۳ تن در هکتار

متوسط برداشت گندم در ایران بر اساس آمار FAO نمودار فوق ۲ تن در هکتار

Iran Wheat Production plus Net Imports FAO

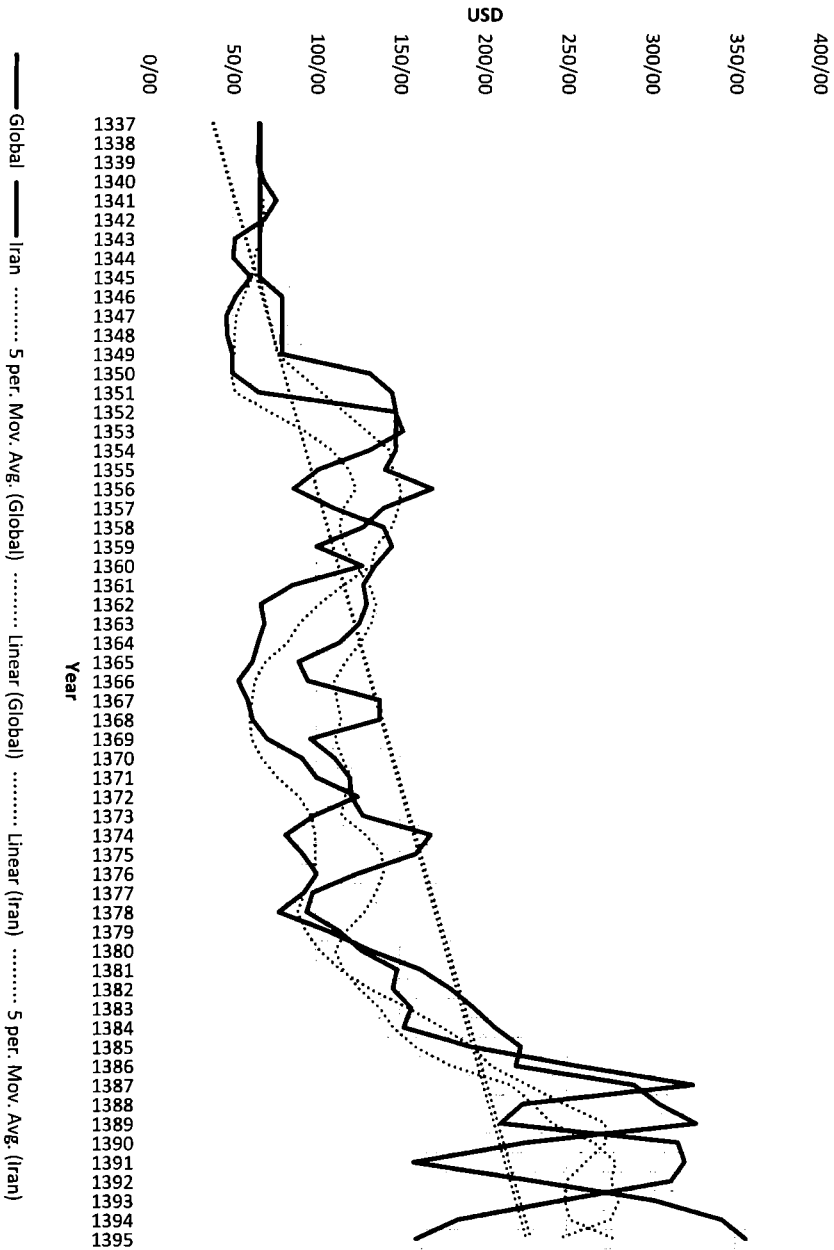
نمودار میزان تولید و واردات گندم در ایران سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۲ بر اساس آمار FAO

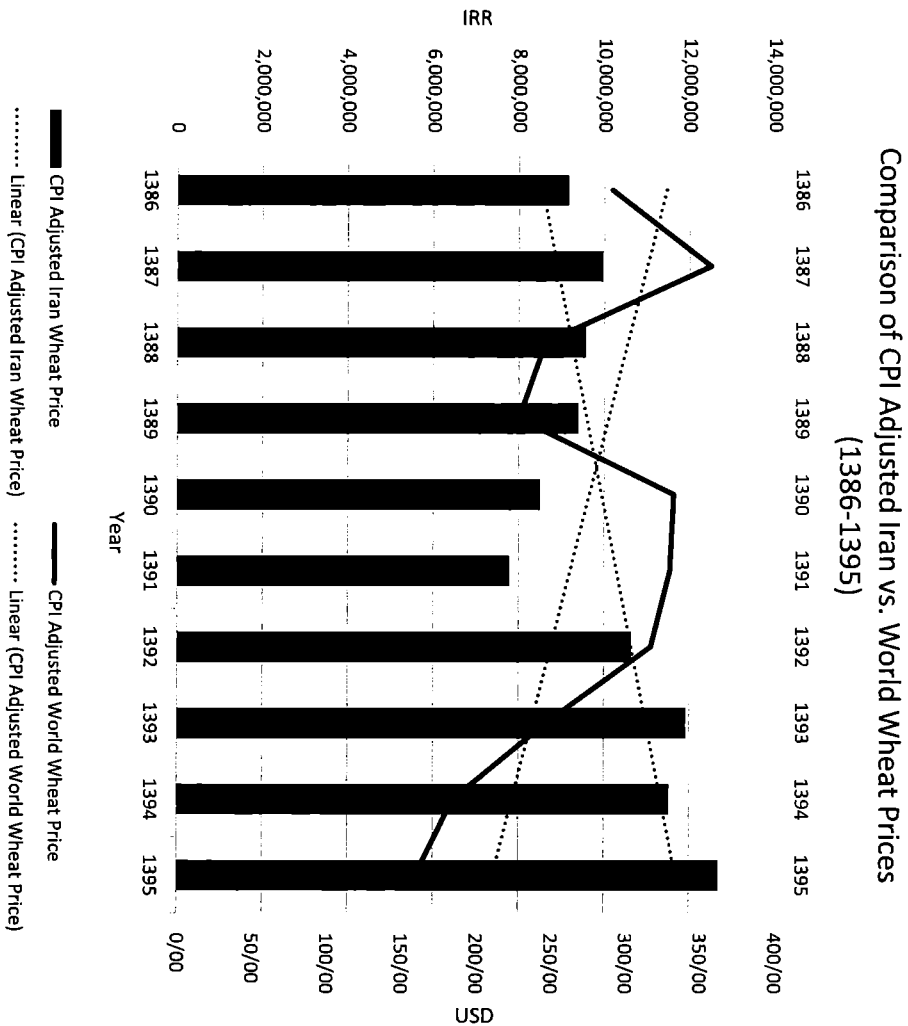
نمودار مجموع گندم قابل دسترس (موجودی) در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۲ بر اساس آمار FAO

Comparative Global vs Iran Wheat Purchase Prices

Table 1

نمودار مقایسه ای قیمت گندم در ایران و جهان ۱۳۳۷ الی ۱۳۹۵

نمودار مقایسه قیمت گندم در ایران و جهان با احتساب تورم CPI

این نمودار نشان می دهد که قیمت گندم در ایران با احتساب تورم رو به رشد بوده و قیمت جهانی گندم با احتساب تورم نزولی است (آمار بر اساس اطلاعات بانک جهانی)

بررسی و تحلیل اجمالی جداول و نمودارها

جداول و نمودارهای تهیه شده حاوی اطلاعات ذی قیمتی است که جهت بهره برداری در زمینه های مختلف قابل استفاده فراوان است لکن برای جلوگیری از طولانی شدن موضوع از تحلیل یک به یک آنها خودداری و استفاده از آن را به خوانندگان واگذار می نمایم ولی فهرست وار به ذکر بعضی از نکات در ذیل پرداخته می شود:

از مقایسه جداول ۱ و ۲ و ۳ که نشان دهنده نرخ گندم و جو از سال ۱۳۱۶ تا سال ۱۳۹۵ یعنی یک دوره حدوداً ۸۰ ساله است مواردی بشرح ذیل قابل استناد است:

۱- قیمت گذاری در سال پایه (۱۳۱۶) در تهران ۶۶۵ ریال در تن و در سال ۱۳۵۷، ۱۴۰۰۰ ریال بوده است یعنی قیمت گندم در یک دوره حدوداً ۳۹ ساله ۲۱ برابر شده است

۲- مقایسه قیمت گندم در سال ۱۳۵۷ با سال ۱۳۹۵ در یک دوره حدوداً ۳۸ ساله نشان می دهد که قیمت گندم از تنی ۱۴۰۰۰ ریال به تنی ۱۲۷۰۵۰۰۰ ریال افزایش و حدوداً ۹۰۸ برابر شده است

۳- در طی همین مدت از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۹۵ قیمت ارز (دلار آمریکا) از ۷۰ ریال به ۳۶۰۰۰ ریال یعنی حدوداً ۵۱۴ برابر و قیمت در بازار مسکن تهران که یک بازار سوداگری کامل بوده است به حدود ۸۳۳ برابر رسیده است (مستندات این بند خارج از جداول و در مورد ارز و به استناد نرخ صرافی ها و در مورد مسکن با استخراج قیمت مسکن نو در بخش شمالی شهر تهران در پایان سال ۱۳۵۶ از قرار متر مربعی پانزده هزار تومان و نرخ روز فعلی از قرار متر مربعی حدوداً یکصد و بیست و پنج میلیون ریال محاسبه شده است)

۴- مقایسه آخرین نرخ گندم به قیمت تضمینی (۱۲۷۰۵۰۰۰) و نرخ گندم جهانی ۵۰۵۶۰۰۰ ریال (به ارز

آزاد) نشان می دهد که نرخ خرید گندم از کشاورز ۲/۲ برابر نرخ بین المللی است

۵- مقایسه نرخ گندم و جو در ایران از جدول شماره ۱ نشان می دهد که نرخ جو تقریباً دو سوم نرخ گندم بوده است و به تبع آن نرخ سیوس حدوداً دو سوم نرخ جو محاسبه می شده است.

۶- افزایش های غیر متعارف نرخ خرید تضمینی گندم در سنوات گذشته ممکن است به بهبود وضع معیشت کشاورزان کمک کرده باشد اما بعنوان یک فاکتور تاثیرگذار در بالا بردن میزان تولید عمل نکرده است. مثلاً با نگاهی به افزایش های غیر متعارف در سالهای ۶۷ به ۶۸ که نرخ خرید تضمینی با ۳۱٪ رشد از ۵۷۰۰۰ ریال به ۷۵۰۰۰ ریال رسیده است. یا در سالهای ۷۱ به ۷۲ که نرخ خرید تضمینی با ۵۰ درصد رشد از ۱۵۰۰۰۰ ریال به ۲۲۵۰۰۰ ریال رسیده و یا غیر متعارف ترین افزایش یعنی سال ۹۱ به ۹۲ که با ۹۰ درصد رشد از ۴۲۰۰۰۰ ریال در تن به ۸۰۰۰۰۰ ریال در تن رسیده است

یک بررسی اجمالی در میزان خرید گندم تولید داخل در کشور جدول شماره ۳ نشان می دهد در سالهایی که اصولاً افزایش قیمت عادی بوده است یعنی سالهای ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶ که نرخ گندم در طی ۵ سال از تن ۱۵۰۰۰۰ ریال به تن ۲۰۵۰۰۰۰ ریال یعنی رشد ۳۷ درصدی در طی ۵ سال بالاترین میزان تولید و خرید گندم از کشاورزان در کشور صورت گرفته اگر به آمار خرید های سالهای مورد اشاره توجه کنیم می بینیم که در سال ۸۲، ۱۰۲۹۹۰۰۰ تن و سال ۸۳، ۱۱۱۸۵۰۰۰ تن و سال ۸۴، ۱۰۹۳۷۰۰۰ تن و سال ۸۵، ۱۱۴۲۰۰۰۰ تن و در سال ۸۶، ۱۰۹۷۹۰۰۰ تن گندم از کشاورزان خریداری گردیده در صورتیکه رشد نرخ متوسط گندم در این سالها حدود ۵ درصد در سال بوده است و اصولاً هیچ دلیل منطقی برای رشد قیمت ۹۰ درصدی گندم در یکسال (۹۱ - اول ۹۲) وجود ندارد مگر کمک به معیشت کشاورزان از جدول شماره ۵ که نشان دهنده متوسط نرخ جهانی گندم از سال ۱۹۵۸ تا ۲۰۱۶ است می توان نتیجه گرفت:

۱- پایین ترین نرخ گندم در دوره ۵۸ ساله مربوط به سال ۱۹۶۸ میلادی (۱۳۴۷ هجری) و بقرار هر تن ۴۶ دلار است

۲- بالاترین نرخ گندم در دوره ۵۸ ساله مربوط به سال ۲۰۰۸ میلادی (۱۳۸۷ هجری) و بقرار هر تن ۳۲۵ دلار است

۳- از ابتدای دوره یعنی سال ۱۹۵۸ میلادی (سال ۱۳۳۷ خورشیدی) تا انتهای دوره ۲۰۱۶ میلادی (۱۳۹۵ هجری) قیمت گندم طی مدت ۵۸ سال تقریباً ۲/۵ برابر شده است

۴- بین پایین ترین نرخ گندم یعنی سال ۱۹۶۸ (۴۶ دلار) و بالاترین نرخ گندم سال ۲۰۰۸ (۳۲۵ دلار) قیمت گندم ۷ برابر شده است.

- از طرفی مقایسه میزان خرید گندم کشاورزان در سنوات مختلف با جدول بارش ها یک همگرایی منطقی از میزان بارش و میزان برداشت گندم بدست میدهد در تمامی سنواتی که میزان برداشت محصول گندم در کشور خوب بوده است میزان بارش ها نیز وضع مطلوبی نشان میدهند و بر عکس در سنوات که

بارش ها به هنگام و به میزان کافی نبوده میزان خرید گندم داخلی کاهش داشته است.

ضمن احترام به مدیریت وزارت جهاد بنظر می رسد مهم ترین فاکتور در میزان برداشت محصول گندم مقدار و هنگام بارش ها می باشد (جدول شماره ۹)

- نگاهی اجمالی به بالا رفتن همه ساله نرخ تضمینی خرید گندم و میزان پرداخت یارانه ها به روشنی بیانگر آنست که مهمترین دلیل بالا بردن همه ساله نرخ تضمینی گندم کمک به معیشت گندمکاران و بهبود وضع زندگی کشاورزان و مهم ترین دلیل پرداخت سوبسید متعادل کردن نرخ گندم و به تبع آن آرد و نان جهت کمک به مصرف کنندگان خصوصا اقشار آسیاب پذیرجامعه است. چنانچه ترتیبی اتخاذ کنیم که کمک به معیشت کشاورزان گندمکار به روش دیگری انجام شود (پرداخت یارانه تولید به کشاورزان) و گندم به نرخ بازرگانی در بازار آزاد و بر اساس کیفیت آن صورت گیرد (مثل بقیه کشورهای جهان) موفق به حذف بزرگترین مشکل و گره کور در زنجیره گندم، آرد و نان شده ایم طبعا مشکلات دیگری در این زنجیره وجود خواهد داشت که با باز شدن این گره کور حل بقیه مسایل و مشکلات به یقین راحت تر اتفاق خواهد افتاد.

- بر اساس گزارش ژورنال (volume ۱۲۸ Milling and Grain ۵ issue April ۲۰۱۷) رکورد جهانی تولید در هکتار بمیزان ۱۶/۷۹۱ تن در یک هکتار توسط یک کشاورز نیوزیلندی ثبت گردیده است. رکورد قبلی بمیزان ۱۶/۵۱۹ تن در هکتار در دست یک کشاورز بریتانیایی بوده است.

بر اساس گزارش همین ژورنال متوسط تولید گندم آبی در نیوزیلند ۱۲ تن در هکتار است. بر اساس آمار FAO و نمودار آن در صفحه ۱۲ تفاوت معنی دار میان متوسط بازده در هکتار گندم در ایران با متوسط جهانی مشاهده میگردد.

بنظر میرسد یکی از مهم ترین عوامل جهت کمک به معیشت کشاورزان و با توجه به امکانات اتخاذ روشهایی جهت بالا بردن میزان بازدهی گندم است.

جدول شماره (۳)

گندم خریداری شده توسط شبکه تعاونی های روستایی کشور و شرکت بازرگانی دولتی ایران ۱۳۵۴-۱۳۹۴

ردیف	سال	مقدار خریداری شده (تن)	ردیف	سال	مقدار خریداری شده (تن)
۱	۱۳۵۴	۲۶۵۰۴	۲۲	۱۳۷۵	۴۳۹۵۲۷۱
۲	۱۳۵۵	۳۹۲۵۲۹	۲۳	۱۳۷۶	۴۷۶۰۱۲۰
۳	۱۳۵۶	۸۹۹۱۱۷	۲۴	۱۳۷۷	۶۵۹۲۳۷۰
۴	۱۳۵۷	۶۴۵۱۱۷	۲۵	۱۳۷۸	۳۹۱۶۱۹۵
۵	۱۳۵۸	۷۸۷۲۲۸	۲۶	۱۳۷۹	۴۳۴۸۳۹۲
۶	۱۳۵۹	۳۶۹۷۶۲	۲۷	۱۳۸۰	۵۶۶۶۰۰۰
۷	۱۳۶۰	۹۰۰۴۳۸	۲۸	۱۳۸۱	۸۶۴۴۰۰۰
۸	۱۳۶۱	۱۰۲۲۴۶۳	۲۹	۱۳۸۲	۱۰۲۹۹۰۰۰
۹	۱۳۶۲	۸۳۲۵۰۵	۳۰	۱۳۸۳	۱۱۱۸۵۰۰۰
۱۰	۱۳۶۳	۱۲۵۱۹۷۳	۳۱	۱۳۸۴	۱۰۹۳۷۰۰۰
۱۱	۱۳۶۴	۱۷۹۸۶۰۲	۳۲	۱۳۸۵	۱۱۴۱۰۰۰۰
۱۲	۱۳۶۵	۲۳۱۵۶۸۸	۳۳	۱۳۸۶	۱۰۹۷۹۰۰۰
۱۳	۱۳۶۶	۱۳۴۴۱۹۵	۳۴	۱۳۸۷	۳۷۵۵۰۰۰
۱۴	۱۳۶۷	۱۸۱۰۰۶۲	۳۵	۱۳۸۸	۹۳۲۶۰۰۰
۱۵	۱۳۶۸	۹۹۵۳۱۹	۳۶	۱۳۸۹	۱۰۱۸۳۰۰۰
۱۶	۱۳۶۹	۲۴۳۹۹۱۱	۳۷	۱۳۹۰	۵۳۷۰۰۰۰
۱۷	۱۳۷۰	۳۲۵۲۵۵۱	۳۸	۱۳۹۱	۲۰۴۴۰۰۰
۱۸	۱۳۷۱	۴۰۸۴۶۵۵	۳۹	۱۳۹۲	۴۸۲۱۰۰۰
۱۹	۱۳۷۲	۵۱۹۰۴۵۰	۴۰	۱۳۹۳	۶۶۰۰۰۰۰
۲۰	۱۳۷۳	۵۵۲۱۶۸۷	۴۱	۱۳۹۴	۸۰۸۳۰۰۰
۲۱	۱۳۷۴	۵۹۰۲۲۹۴	۴۲		

جدول شماره ۴
نرخ متوسط جهانی گندم

سال	بوشل / دلار	تن / دلار	تن / ریال
۱۹۵۸	۱/۷۵	۶۵	۴۹۴۰
۱۹۵۹	۱/۷۶	۶۵/۲	۴۹۵۵
۱۹۶۰	۱/۷۴	۶۴/۵	۴۹۰۲
۱۹۶۱	۱/۸۳	۶۸	۵۱۶۸
۱۹۶۲	۲/۰۴	۷۵/۵	۵۷۳۸
۱۹۶۳	۱/۸۵	۶۸/۵	۵۲۰۶
۱۹۶۴	۱/۳۷	۵۱	۳۸۷۶
۱۹۶۵	۱/۳۵	۵۰	۳۸۰۰
۱۹۶۶	۱/۶۳	۶۰/۵	۴۵۹۸
۱۹۶۷	۱/۳۹	۵۱/۵	۳۹۱۴
۱۹۶۸	۱/۲۴	۴۶	۳۴۹۶
۱۹۶۹	۱/۲۵	۴۶/۳	۳۵۱۹
۱۹۷۰	۱/۳۳	۴۹/۵	۳۷۶۲
۱۹۷۱	۱/۳۴	۴۹/۷	۳۷۷۸
۱۹۷۲	۱/۷۶	۶۵/۲	۴۴۹۹
۱۹۷۳	۳/۹۵	۱۴۶/۵	۹۹۶۲
۱۹۷۴	۴/۰۹	۱۵۱/۵	۱۰۳۰۲
۱۹۷۵	۳/۵۵	۱۳۱/۵	۸۹۴۲
۱۹۷۶	۲/۷۳	۱۰۱	۷۱۷۱
۱۹۷۷	۲/۳۳	۸۶/۳	۶۱۲۸
۱۹۷۸	۲/۹۷	۱۱۰	۱۱۰۰۰
۱۹۷۹	۳/۷۸	۱۴۰	۱۹۷۴۰
۱۹۸۰	۳/۹۱	۱۴۵	۲۹۰۰۰
۱۹۸۱	۳/۶۶	۱۳۵	۲۹۷۰۰
۱۹۸۲	۳/۴۵	۱۲۸	۴۴۸۰۰
۱۹۸۳	۳/۵۱	۱۳۰	۵۸۵۰۰
۱۹۸۴	۳/۳۹	۱۲۵/۵	۷۲۷۹۰
۱۹۸۵	۳/۰۸	۱۱۴	۶۹۹۹۶
۱۹۸۶	۲/۴۲	۸۹/۵	۶۶۴۰۹
۱۹۸۷	۲/۵۷	۹۵	۹۴۱۴۵
۱۹۸۸	۳/۷۲	۱۲۸	۱۳۳۳۰۸

ادامه جدول شماره ۴
نرخ متوسط جهانی گندم

سال	بوشل / دلار	تن / دلار	تن / ریال
۱۹۸۹	۳/۷۲	۱۳۸	۱۶۶۵۶۶
۱۹۹۰	۲/۶۱	۹۶/۵	۱۳۶۲۵۸
۱۹۹۱	۳	۱۱۱	۱۵۷۶۲۰
۱۹۹۲	۳/۲۴	۱۲۰	۱۷۹۷۶۰
۱۹۹۳	۳/۲۶	۱۲۱	۲۱۸۵۲۶
۱۹۹۴	۳/۴۵	۱۲۸	۳۳۷۲۸۰
۱۹۹۵	۴/۵۵	۱۶۸/۵	۶۸۰۰۶۶
۱۹۹۶	۴/۳	۱۵۹/۵	۷۰۹۱۳۷
۱۹۹۷	۳/۳۸	۱۲۵	۵۹۷۷۵۰
۱۹۹۸	۲/۶۵	۹۸	۶۳۳۸۶۴
۱۹۹۹	۲/۵۵	۹۴/۵	۸۱۵۹۱۳
۲۰۰۰		۱۱۴	۹۲۶۸۲۰
۲۰۰۱		۱۲۷	۱۰۰۵۸۴۰
۲۰۰۲		۱۴۸/۵	۱۱۸۶۵۱۵
۲۰۰۳		۱۴۶	۱۲۱۴۷۲۰
۲۰۰۴		۱۵۷	۱۳۷۲۱۸۰
۲۰۰۵		۱۵۲/۵	۱۳۷۸۶۰۰
۲۰۰۶		۱۹۲	۱۷۷۰۲۴۰
۲۰۰۷		۲۵۵	۲۳۸۴۲۵۰
۲۰۰۸		۳۲۵	۳۱۳۹۵۰۰
۲۰۰۹		۲۲۳/۵	۲۲۳۵۰۰۰
۲۰۱۰		۲۱۰/۵	۲۱۲۶۰۵۰
۲۰۱۱		۳۱۶	۵۰۵۶۰۰۰
۲۰۱۲		۳۲۰	۸۴۸۰۰۰۰
۲۰۱۳		۳۱۲	۱۰۷۶۴۰۰۰
۲۰۱۴		۲۴۷	۸۵۸۳۲۵۰
۲۰۱۵		۱۸۵	۶۲۴۳۷۵۰
۲۰۱۶		۱۶۰	۵۷۰۴۰۰۰

جدول شماره (۵)
قیمت دلار از سال ۱۳۳۷

ریال	سال شمسی	سال میلادی
۷۶	۱۳۳۷	۱۹۵۸
۷۶	۱۳۳۸	۱۹۵۹
۷۶	۱۳۳۹	۱۹۶۰
۷۶	۱۳۴۰	۱۹۶۱
۷۶	۱۳۴۱	۱۹۶۲
۷۶	۱۳۴۲	۱۹۶۳
۷۶	۱۳۴۳	۱۹۶۴
۷۶	۱۳۴۴	۱۹۶۵
۷۶	۱۳۴۵	۱۹۶۶
۷۶	۱۳۴۶	۱۹۶۷
۷۶	۱۳۴۷	۱۹۶۸
۷۶	۱۳۴۸	۱۹۶۹
۷۶	۱۳۴۹	۱۹۷۰
۷۶	۱۳۵۰	۱۹۷۱
۶۹	۱۳۵۱	۱۹۷۲
۶۸	۱۳۵۲	۱۹۷۳
۶۸	۱۳۵۳	۱۹۷۴
۶۸	۱۳۵۴	۱۹۷۵
۷۱	۱۳۵۵	۱۹۷۶
۷۱	۱۳۵۶	۱۹۷۷
۱۰۰	۱۳۵۷	۱۹۷۸
۱۴۱	۱۳۵۸	۱۹۷۹
۲۰۰	۱۳۵۹	۱۹۸۰
۲۲۰	۱۳۶۰	۱۹۸۱

جدول شماره (۵)
قیمت دلار از سال ۱۳۳۷

ریال	سال شمسی	سال میلادی
۳۵۰	۱۳۶۱	۱۹۸۲
۴۵۰	۱۳۶۲	۱۹۸۳
۵۸۰	۱۳۶۳	۱۹۸۴
۶۱۰	۱۳۶۴	۱۹۸۵
۷۴۰	۱۳۶۵	۱۹۸۶
۹۹۰	۱۳۶۶	۱۹۸۷
۹۶۰	۱۳۶۷	۱۹۸۸
۱۲۰۰	۱۳۶۸	۱۹۸۹
۱۴۱۰	۱۳۶۹	۱۹۹۰
۱۴۲۰	۱۳۷۰	۱۹۹۱
۱۴۹۰	۱۳۷۱	۱۹۹۲
۱۸۰۰	۱۳۷۲	۱۹۹۳
۲۶۳۰	۱۳۷۳	۱۹۹۴
۴۰۳۰	۱۳۷۴	۱۹۹۵
۴۴۴۰	۱۳۷۵	۱۹۹۶
۴۷۸۰	۱۳۷۶	۱۹۹۷
۶۴۶۰	۱۳۷۷	۱۹۹۸
۸۶۳۰	۱۳۷۸	۱۹۹۹
۸۱۳۰	۱۳۷۹	۲۰۰۰
۷۹۲۰	۱۳۸۰	۲۰۰۱
۷۹۹۰	۱۳۸۱	۲۰۰۲
۸۳۲۰	۱۳۸۲	۲۰۰۳
۸۷۴۰	۱۳۸۳	۲۰۰۴
۹۰۴۰	۱۳۸۴	۲۰۰۵

جدول شماره (۵)
قیمت دلار از سال ۱۳۳۷

ریال	سال شمسی	سال میلادی
۹۲۲۰	۱۳۸۵	۲۰۰۶
۹۳۵۰	۱۳۸۶	۲۰۰۷
۹۶۶۰	۱۳۸۷	۲۰۰۸
۱۰۰۰۰	۱۳۸۸	۲۰۰۹
۱۰۱۰۰	۱۳۸۹	۲۰۱۰
۱۶۰۰۰	۱۳۹۰	۲۰۱۱
۲۶۵۰۰	۱۳۹۱	۲۰۱۲
۳۴۵۰۰	۱۳۹۲	۲۰۱۳
۳۴۷۵۰	۱۳۹۳	۲۰۱۴
۳۳۷۵۰	۱۳۹۴	۲۰۱۵
۳۵۶۵۰	۱۳۹۵	۲۰۱۶

جدول شماره (۶)
بارش سالانه در ایران

سال شمسی	سال میلادی	میانگین بارش سالانه
۱۳۳۰	۱۹۵۱	۲۷۴,۴
۱۳۳۱	۱۹۵۲	۲۱۶,۴
۱۳۳۲	۱۹۵۳	۲۹۴,۹
۱۳۳۳	۱۹۵۴	۳۲۲,۴
۱۳۳۴	۱۹۵۵	۲۲۱,۰
۱۳۳۵	۱۹۵۶	۳۵۷,۶
۱۳۳۶	۱۹۵۷	۴۸۶,۶
۱۳۳۷	۱۹۵۸	۲۷۷,۱
۱۳۳۸	۱۹۵۹	۳۳۳,۵
۱۳۳۹	۱۹۶۰	۲۷۰,۸
۱۳۴۰	۱۹۶۱	۳۰۴,۶
۱۳۴۱	۱۹۶۲	۲۸۸,۱
۱۳۴۲	۱۹۶۳	۳۶۴,۹
۱۳۴۳	۱۹۶۴	۲۷۵,۹
۱۳۴۴	۱۹۶۵	۳۰۶,۴
۱۳۴۵	۱۹۶۶	۲۶۸,۳
۱۳۴۶	۱۹۶۷	۳۲۰,۵
۱۳۴۷	۱۹۶۸	۳۹۴,۹
۱۳۴۸	۱۹۶۹	۴۵۵,۷
۱۳۴۹	۱۹۷۰	۲۸۵,۹
۱۳۵۰	۱۹۷۱	۳۰۵,۳
۱۳۵۱	۱۹۷۲	۴۳۷,۵

ادامه جدول شماره (F)
بارش سالانه در ایران

سال شمسی	سال میلادی	میانگین بارش سالانه	سال شمسی
۱۳۵۲	۱۹۷۳	۲۳۱,۰	۱۳۵۲
۱۳۵۳	۱۹۷۴	۴۰۶,۶	۱۳۵۳
۱۳۵۴	۱۹۷۵	۳۴۴,۲	۱۳۵۴
۱۳۵۵	۱۹۷۶	۳۷۵,۷	۱۳۵۵
۱۳۵۶	۱۹۷۷	۳۴۱,۵	۱۳۵۶
۱۳۵۷	۱۹۷۸	۳۱۸,۲	۱۳۵۷
۱۳۵۸	۱۹۷۹	۳۲۸,۶	۱۳۵۸
۱۳۵۹	۱۹۸۰	۳۳۳,۲	۱۳۵۹
۱۳۶۰	۱۹۸۱	۳۴۳,۵	۱۳۶۰
۱۳۶۱	۱۹۸۲	۴۴۱,۴	۱۳۶۱
۱۳۶۲	۱۹۸۳	۲۷۷,۴	۱۳۶۲
۱۳۶۳	۱۹۸۴	۳۴۰,۹	۱۳۶۳
۱۳۶۴	۱۹۸۵	۲۶۳,۳	۱۳۶۴
۱۳۶۵	۱۹۸۶	۳۵۰,۵	۱۳۶۵
۱۳۶۶	۱۹۸۷	۳۳۸,۲	۱۳۶۶
۱۳۶۷	۱۹۸۸	۳۳۳,۰	۱۳۶۷
۱۳۶۸	۱۹۸۹	۳۱۷,۰	۱۳۶۸
۱۳۶۹	۱۹۹۰	۲۵۲,۰	۱۳۶۹
۱۳۷۰	۱۹۹۱	۳۶۲,۳	۱۳۷۰
۱۳۷۱	۱۹۹۲	۴۰۸,۸	۱۳۷۱
۱۳۷۲	۱۹۹۳	۴۱۹,۰	۱۳۷۲
۱۳۷۳	۱۹۹۴	۴۱۳,۲	۱۳۷۳

ادامه جدول شماره (۶)
بارش سالانه در ایران

سال شمسی	سال میلادی	میانگین بارش سالانه
۱۳۷۴	۱۹۹۵	۲۸۲,۳
۱۳۷۵	۱۹۹۶	۳۸۴,۵
۱۳۷۶	۱۹۹۷	۳۳۴,۲
۱۳۷۷	۱۹۹۸	۳۱۴,۴
۱۳۷۸	۱۹۹۹	۲۸۴,۲
۱۳۷۹	۲۰۰۰	۳۲۵,۱
۱۳۸۰	۲۰۰۱	۲۷۵,۵
۱۳۸۱	۲۰۰۲	۳۴۹,۸
۱۳۸۲	۲۰۰۳	۳۶۶,۵
۱۳۸۳	۲۰۰۴	۴۱۴,۰
۱۳۸۴	۲۰۰۵	۳۵۰,۱
۱۳۸۵	۲۰۰۶	۳۷۱,۳
۱۳۸۶	۲۰۰۷	۳۳۳,۷
۱۳۸۷	۲۰۰۸	۲۳۰,۸
۱۳۸۸	۲۰۰۹	۳۳۹,۵
۱۳۸۹	۲۰۱۰	۲۳۵,۳
۱۳۹۰	۲۰۱۱	۳۸۲,۱
۱۳۹۱	۲۰۱۲	۳۵۵,۶
۱۳۹۲	۲۰۱۳	۲۹۶,۱
۱۳۹۳	۲۰۱۴	۲۹۸,۴
۱۳۹۴	۲۰۱۵	
۱۳۹۵	۲۰۱۶	

جدول شماره (۷)
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران (شاخص تورم)

اعداد سالانه شاخص و نرخ تورم
در سالهای ۱۳۳۷-۱۳۹۴

نرخ تورم (درصد)	عدد شاخص	سال
۱	۰/۰۹	۱۳۳۷
۱۳	۰/۱۱	۱۳۳۸
۷/۹	۰/۱۲	۱۳۳۹
۱/۶	۰/۱۲	۱۳۴۰
۰/۹	۰/۱۲	۱۳۴۱
۱	۰/۱۲	۱۳۴۲
۴/۵	۰/۱۳	۱۳۴۳
۰/۳	۰/۱۳	۱۳۴۴
۰/۸	۰/۱۳	۱۳۴۵
۰/۸	۰/۱۳	۱۳۴۶
۱/۵	۰/۱۳	۱۳۴۷
۳/۶	۰/۱۳	۱۳۴۸
۱/۵	۰/۱۴	۱۳۴۹
۵/۵	۰/۱۴	۱۳۵۰
۶/۳	۰/۱۵	۱۳۵۱
۱۱/۲	۰/۱۷	۱۳۵۲
۱۵/۵	۰/۱۹	۱۳۵۳
۹/۹	۰/۲۱	۱۳۵۴
۱۶/۶	۰/۲۵	۱۳۵۵
۲۵/۱	۰/۳۱	۱۳۵۶
۱۰	۰/۳۴	۱۳۵۷
۱۱/۴	۰/۳۸	۱۳۵۸

ادامه جدول شماره (۷)

اعداد سالانه شاخص و نرخ تورم
در سالهای ۱۳۳۷-۱۳۹۴

نرخ تورم (درصد)	عدد شاخص	سال
۲۳/۵	۰/۴۷	۱۳۵۹
۲۲/۸	۰/۵۸	۱۳۶۰
۱۹/۲	۰/۶۹	۱۳۶۱
۱۴/۸	۰/۷۹	۱۳۶۲
۱۰/۴	۰/۸۸	۱۳۶۳
۶/۹	۰/۹۴	۱۳۶۴
۲۳/۷	۱/۱۶	۱۳۶۵
۳۷/۷	۱/۴۸	۱۳۶۶
۲۸/۹	۱/۹۱	۱۳۶۷
۱۷/۴	۲/۲۴	۱۳۶۸
۹	۲/۴۴	۱۳۶۹
۲۰/۷	۲/۹۵	۱۳۷۰
۲۴/۴	۳/۶۷	۱۳۷۱
۲۲/۹	۴/۵	۱۳۷۲
۳۵/۲	۶/۰۹	۱۳۷۳
۴۹/۴	۹/۰۹	۱۳۷۴
۲۳/۲	۱۱/۲۱	۱۳۷۵
۱۷/۳	۱۳/۱۴	۱۳۷۶
۱۸/۱	۱۵/۵۲	۱۳۷۷
۲۰/۱	۱۸/۶۴	۱۳۷۸
۱۲/۶	۲۰/۹۹	۱۳۷۹
۱۱/۴	۲۳/۳۸	۱۳۸۰
۱۵/۸	۲۷/۰۷	۱۳۸۱

ادامه جدول شماره (۷)

اعداد سالانه شاخص و نرخ تورم
در سالهای ۱۳۳۷-۱۳۹۴

نرخ تورم (درصد)	عدد شاخص	سال
۱۵/۶	۳۱/۳۱	۱۳۸۲
۱۵/۲	۳۶/۰۷	۱۳۸۳
۱۰/۴	۳۹/۸	۱۳۸۴
۱۱/۹	۴۴/۵۳	۱۳۸۵
۱۸/۴	۵۲/۷۴	۱۳۸۶
۲۵/۴	۶۶/۱۲	۱۳۸۷
۱۰/۸	۷۳/۲۳	۱۳۸۸
۱۲/۴	۸۲/۳۱	۱۳۸۹
۲۱/۵	۱۰۰	۱۳۹۰
۳۰/۵	۱۳۰/۵۴	۱۳۹۱
۳۴/۷	۱۷۵/۸۸	۱۳۹۲
۱۵/۶	۲۰۳/۲۴	۱۳۹۳
۱۱/۹	۲۲۷/۴۶	۱۳۹۴

اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال میلادی	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	اردبیل	اصفهان	البرز	ایلام	بوشهر	تهران
	ارومیه	تبریز	اردبیل	اصفهان	کرج	ایلام	بوشهر	تهران
۱۹۵۱	۳۷۴	۳۴۱,۲		۹۴				۲۶۲,۴
۱۹۵۲	۳۸۸,۵	۲۴۵		۱۲۴,۴				۲۷۱,۹
۱۹۵۳	۴۵۷	۳۳۷,۵		۱۴۳,۹				۲۲۹,۵
۱۹۵۴	۴۲۰,۳	۳۰۲,۱		۳۳۸,۷				۲۹۳
۱۹۵۵	۴۰۴,۲	۲۹۴		۱۲۰,۵				۱۲۹,۳
۱۹۵۶	۴۱۱,۵	۳۰۷		۱۷۴,۵				۱۶۲,۷
۱۹۵۷	۵۰۳,۲	۳۰۴,۹		۲۱۵,۱				۳۴۵,۲
۱۹۵۸	۲۲۴,۴	۲۵۸,۱		۶۵,۲				۱۵۶,۳
۱۹۵۹	۲۷۹	۲۲۹,۶		۶۸,۳				۱۸۶,۱
۱۹۶۰	۳۱۷	۲۴۸,۹		۴۰,۲				۱۴۷,۵
۱۹۶۱	۲۶۱,۷	۱۸۹,۶		۱۲۱				۱۳۰,۷
۱۹۶۲	۳۰۸,۶	۳۰۰,۶		۸۷,۳				۳۰۸,۵
۱۹۶۳	۱۲۵,۸	۵۴۷,۵		۴۸,۲				۱۹۹,۱
۱۹۶۴	۳۱۱,۸	۳۶۰,۱		۶۵,۹				۱۰۰,۳
۱۹۶۵	۳۲۱,۸	۴۲۸,۵		۵۶,۳				۲۲۷,۷
۱۹۶۶	۳۶۰,۷	۳۲۴,۴		۹۲,۹				۱۶۰,۱
۱۹۶۷	۴۴۶,۸	۲۹۱,۶		۷۷,۷				۱۰۵,۵
۱۹۶۸	۵۰۴,۸	۴۸۴,۹		۱۵۶,۸				۲۲۳,۹
۱۹۶۹	۵۷۲,۴	۴۱۴,۴		۱۰۹,۹				۳۹۹,۴
۱۹۷۰	۲۳۶,۳	۲۳۶,۱		۱۱۶,۹				۱۷۸,۷
۱۹۷۱	۲۷۵,۹	۳۳۵,۸		۱۲۷,۲				۱۷۶,۲
۱۹۷۲	۴۴۹,۳	۳۵۳		۱۴۸,۶				۳۵۵,۵
۱۹۷۳	۲۶۹	۲۶۸,۵		۴۹				۱۴۰
۱۹۷۴	۳۸۹,۸	۳۰۷,۲		۱۶۹,۸				۲۹۴,۷
۱۹۷۵	۲۸۶,۷	۲۱۸,۳		۱۴۴,۱				۲۶۰,۵

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال میلادی	چهار محال و بختیاری	خراسان جنوبی	خراسان مرکزی	خراسان شمالی	زنجان	سمنان	سیستان و بلوچستان	فارس
	شهرکرد	بیرجند	مشهد	بجنورد	زنجان	سمنان	زاهدان	شیراز
۱۹۵۱			۱۵۵,۷				۱۸۵,۲	۳۸۵,۵
۱۹۵۲			۲۶۸				۱۰۰,۳	۳۳۵,۴
۱۹۵۳			۳۶۶,۵				۹۹,۲	۴۱۷,۴
۱۹۵۴			۲۹۳,۷				۱۱۰,۷	۷۱۱,۱
۱۹۵۵	۱۵	۴۸,۵	۲۳۶		۲۳۱		۸۱,۴	۳۷۷,۳
۱۹۵۶	۱۶۲,۵	۱۲۹,۷	۳۲۵,۶		۶۲۳,۸		۱۰۵,۷	۷۰۶,۴
۱۹۵۷	۳۸۵,۴	۳۸۲	۲۵۶,۸		۴۷۵,۲		۱۵۸,۱	۶۶۶,۳
۱۹۵۸	۲۲۳,۲	۱۰۲,۷	۱۷۹,۱		۲۴۳,۳		۱۱۷,۴	۲۱۴
۱۹۵۹	۲۱۲	۱۸۳,۱	۲۳۴,۶		۲۴۶,۵		۱۸۰,۲	۲۱۸
۱۹۶۰	۱۸۶,۵	۱۹۳,۳	۱۷۴,۶		۱۷۵,۷		۱۲۲,۵	۱۸۴
۱۹۶۱	۴۹۶,۴	۱۴۸	۲۵۴,۵		۱۴۷,۲		۱۲۶,۲	۳۶۳,۶
۱۹۶۲	۲۸۶	۹۹,۷	۱۹۷,۲		۳۶۰,۱		۳۹	۲۱۱,۳
۱۹۶۳	۲۲۳	۱۶۹,۷	۲۶۱,۳		۴۷۷		۱۲۱,۲	۲۲۳,۱
۱۹۶۴	۳۸۳	۱۹۰,۶	۲۱۵,۱		۳۰۵		۱۴۳,۴	۲۵۱,۵
۱۹۶۵	۳۳۱,۶	۱۴۹,۳	۱۶۷,۵		۳۰۷,۸	۷۰,۹	۴۶,۳	۳۹۷,۵
۱۹۶۶	۲۳۵,۲	۱۲۳,۶	۱۴۹,۳		۳۱۶,۸	۸۶,۹	۵۸,۷	۹۶,۳
۱۹۶۷	۲۱۱,۲	۱۹۴,۶	۲۶۳,۶		۳۰۹,۳	۶۴	۷۷	۳۹۵,۱
۱۹۶۸	۳۹۱,۱	۲۱۰,۱	۳۱۱,۸		۳۹۴,۷	۱۳۹,۵	۱۲۸,۲	۲۹۴,۸
۱۹۶۹	۴۱۰,۴	۱۲۰,۷	۲۲۵,۱		۴۸۱,۱	۲۲۹,۲	۱۴۲,۶	۳۸۸,۶
۱۹۷۰	۳۱۲,۴	۱۱۷,۱	۱۳۰,۷		۲۲۸,۹	۶۸,۷	۱۱۶,۱	۱۴۳,۲
۱۹۷۱	۲۵۱,۳	۱۵۷,۹	۱۹۷,۲		۳۵۲,۷	۸۹,۱	۵۹,۲	۲۰۷
۱۹۷۲	۳۵۲,۴	۱۶۹,۷	۲۸۸,۷		۴۴۳,۲	۲۷۶,۱	۶۹	۴۹۹,۳
۱۹۷۳	۲۲۲,۲	۶۴,۶	۲۵۸,۴		۱۴۲,۵	۶۰,۵	۴۷,۳	۱۸۳,۴
۱۹۷۴	۴۲۶	۲۵۸,۷	۳۱۸		۴۱۳,۵	۲۱۸,۹	۱۳۶,۴	۳۹۹,۸
۱۹۷۵	۴۰۳	۱۹۵,۴	۱۷۲,۴		۲۸۵,۵	۱۰۰,۸	۹۰,۷	۳۱۵,۵

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال میلادی	آذربایجان غربی	آذربایجان شرقی	اردبیل	اصفهان	البرز	ایلام	بوشهر	تهران
	ارومیه	تبریز	اردبیل	اصفهان	کرج	ایلام	بوشهر	تهران
۱۹۷۶	۳۵۲,۳	۳۳۳,۴	۲۲۴,۶	۱۶۸,۳				۲۵۴,۶
۱۹۷۷	۴۴۸,۴	۳۵۲,۵	۳۱۴,۵	۱۱۴,۲				۲۴۵,۱
۱۹۷۸	۲۹۱,۷	۳۰۶,۵	۴۴۵,۲	۱۱۷,۳				۱۹۲,۷
۱۹۷۹	۳۱۳,۵	۲۴۱,۲	۲۲۵,۸	۱۸۲,۳				۲۸۹,۲
۱۹۸۰	۳۳۷,۵	۲۵۱	۴۰۴,۹	۱۷۱,۸				۲۳۴,۷
۱۹۸۱	۳۷۴,۳	۴۰۲,۸	۳۴۹,۲	۶۹,۲				۲۲۹,۳
۱۹۸۲	۴۴۹,۷	۳۸۰,۱	۵۳۴,۱	۱۱۰,۶				۳۶۷,۸
۱۹۸۳	۲۱۰,۵	۱۸۸,۳	۲۴۸,۸	۸۸,۵				۱۸۸
۱۹۸۴	۳۱۵,۳	۲۶۵,۵	۲۳۳,۶	۱۵۲,۷				۲۵۲,۴
۱۹۸۵	۲۵۱,۳	۲۳۴,۴	۱۸۹,۲	۶۲,۱	۲۰۵,۹			۲۱۰,۴
۱۹۸۶	۴۶۷,۹	۲۹۴,۹	۱۹۶,۱	۱۶۴,۸	۲۶۵,۶	۳۲۱,۱	۳۳۴	۲۶۹,۸
۱۹۸۷	۳۵۷,۷	۳۴۲,۶	۲۲۵,۹	۶۱	۳۳۴,۴	۸۲۰,۳	۱۸۹,۶	۲۸۹,۷
۱۹۸۸	۳۲۹,۴	۲۵۲,۸	۳۰۴,۶	۷۰,۹	۲۱۰,۶	۵۴۷,۶	۲۹۹	۲۵۰,۹
۱۹۸۹	۲۶۸,۲	۱۹۱,۳	۲۲۴,۶	۱۳۹,۳	۲۰۱,۲	۵۹۷,۹	۱۹۸,۹	۱۶۶,۲
۱۹۹۰	۲۲۶,۳	۱۴۸	۲۶۸,۴	۷۷,۵	۱۵۴,۸	۴۹۸,۶	۱۴۶,۴	۱۶۷,۵
۱۹۹۱	۲۸۴	۲۴۹,۲	۲۷۶	۱۲۲,۴	۲۶۵,۷	۶۶۵,۶	۲۲۰,۵	۲۸۷,۲
۱۹۹۲	۳۴۰,۹	۲۷۷,۸	۴۰۵,۶	۱۲۲,۶	۲۹۳,۸	۷۵۳,۵	۱۹۵,۵	۲۵۵,۸
۱۹۹۳	۵۴۲,۵	۳۶۲,۵	۳۹۵,۷	۱۹۸,۸	۲۵۱,۴	۶۹۱,۲	۱۸۴,۴	۲۷۵,۶
۱۹۹۴	۵۷۹,۵	۳۷۴,۳	۳۲۵,۶	۷۵,۹	۳۳۸,۹	۹۹۶,۷	۲۳۰,۴	۳۱۴,۴
۱۹۹۵	۳۳۷,۴	۱۷۵,۵	۲۲۲,۱	۱۲۳	۱۸۱,۵	۳۵۰,۶	۲۵۷,۹	۱۳۸,۵
۱۹۹۶	۲۸۷	۲۵۱,۶	۲۴۵,۴	۱۴۷,۹	۳۱۵	۷۱۳,۴	۴۸۶,۵	۳۵۱,۷
۱۹۹۷	۲۷۱,۲	۱۹۳	۳۷۴,۷	۱۲۱,۵	۱۴۲,۷	۶۶۷,۵	۶۵۹	۱۴۴,۷
۱۹۹۸	۲۲۳,۴	۲۳۳,۱	۳۲۵,۵	۱۵۷	۲۶۵,۳	۵۶۴	۳۱۸,۴	۲۳۸,۶
۱۹۹۹	۱۸۸,۲	۲۲۰,۸	۲۵۹,۴	۱۱۵,۳	۱۸۱,۹	۳۹۲,۷	۲۷۵,۱	۱۷۳,۳
۲۰۰۰	۲۳۰,۶	۲۰۵	۳۰۲,۸	۸۸,۱	۲۴۰	۵۰۴	۲۵۳,۵	۱۹۵,۶

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال میلادی	چهار محال و بختیاری	خراسان جنوبی	خراسان مرکزی	خراسان شمالی	زنجان	سمنان	سیستان و بلوچستان	فارس
	شهرکرد	بیرجند	مشهد	بجنورد	زنجان	سمنان	زاهدان	شیراز
۱۹۷۶	۴۸۱٫۲	۲۲۰٫۵	۴۲۷٫۱		۳۴۲٫۳	۱۱۸٫۸	۱۱۲٫۸	۴۴۳٫۲
۱۹۷۷	۳۲۸٫۵	۱۷۲٫۳	۲۰۱٫۴	۱۹۶٫۹	۳۳۸٫۴	۱۵۳	۵۲٫۴	۲۸۶٫۱
۱۹۷۸	۲۴۲٫۱	۱۹۶٫۶	۳۰۵٫۵	۲۸۲٫۵	۲۹۰٫۸	۱۰۲٫۱	۳۳٫۶	۳۱۲٫۵
۱۹۷۹	۳۰۸٫۷	۱۷۶٫۳	۳۰۱٫۵	۳۴۶	۲۵۰٫۵	۱۶۵٫۹	۶۷٫۹	۳۴۶
۱۹۸۰	۳۷۸٫۱	۱۲۵٫۲	۲۲۶٫۲	۳۰۴٫۷	۲۶۱٫۲	۱۵۳٫۴	۴۹٫۲	۳۹۱٫۳
۱۹۸۱	۲۹۹٫۲	۱۹۳٫۵	۳۵۰٫۷	۳۷۲٫۴	۳۵۶٫۴	۱۷۰٫۲	۵۵٫۲	۲۴۱٫۷
۱۹۸۲	۳۶۹٫۹	۲۶۴٫۴	۴۰۰٫۵	۲۵۱٫۴	۳۵۰٫۸	۲۲۱٫۹	۱۵۸٫۶	۳۹۳٫۷
۱۹۸۳	۲۱۰٫۱	۱۸۸٫۶	۳۲۲٫۷	۱۴۳	۲۶۶٫۱	۱۵۷٫۲	۷۳٫۵	۱۹۱٫۸
۱۹۸۴	۳۴۹٫۴	۱۴۷٫۱	۱۹۳٫۸	۲۷۳٫۴	۳۹۱٫۶	۱۳۶٫۴	۵۶٫۱	۲۶۱٫۶
۱۹۸۵	۲۲۳٫۷	۷۶٫۳	۲۹۲٫۶	۱۴۶٫۳	۲۹۹٫۵	۱۱۴٫۱	۸۸٫۸	۲۸۳
۱۹۸۶	۴۸۹٫۹	۲۹۲٫۷	۳۰۵٫۵	۲۹۰٫۹	۳۲۷٫۱	۱۹۵٫۵	۸۱٫۷	۴۴۷٫۴
۱۹۸۷	۳۳۵٫۳	۹۸	۲۲۰٫۲	۲۷۳٫۵	۳۳۰٫۹	۱۴۲٫۳	۵۰٫۲	۱۹۳٫۱
۱۹۸۸	۲۹۹٫۳	۲۰۳٫۲	۳۰۶٫۹	۳۲۴٫۵	۲۷۹٫۱	۱۵۹٫۶	۴۷	۴۳۲
۱۹۸۹	۳۳۲٫۷	۱۷۱٫۲	۲۱۱	۲۴۰٫۶	۱۵۷٫۲	۱۳۷٫۲	۴۴٫۱	۲۳۰٫۵
۱۹۹۰	۱۹۳٫۷	۱۵۱٫۶	۱۸۴٫۹	۱۳۴٫۳	۲۲۲٫۹	۶۹	۸۲٫۵	۲۸۰٫۳
۱۹۹۱	۴۶۲٫۲	۲۵۵٫۱	۳۳۰	۳۲۵٫۶	۳۳۹٫۷	۱۹۷٫۸	۱۷۳٫۱	۴۲۱٫۲
۱۹۹۲	۳۲۱	۱۸۶٫۹	۳۹۰٫۱	۳۳۳٫۴	۳۰۹٫۳	۱۱۳٫۳	۸۳٫۶	۴۶۸٫۴
۱۹۹۳	۴۷۰٫۵	۱۷۸٫۳	۳۷۹٫۵	۲۵۳٫۸	۳۶۰٫۲	۱۳۵٫۷	۳۵٫۶	۳۴۱٫۳
۱۹۹۴	۳۷۱٫۸	۱۶۲٫۶	۱۷۵٫۶	۲۶۰٫۲	۴۱۵٫۵	۱۳۷٫۸	۹۱٫۸	۳۷۰٫۹
۱۹۹۵	۲۲۳	۱۹۷٫۸	۲۲۶٫۹	۱۹۴٫۵	۲۴۲٫۸	۷۳	۱۵۲	۴۹۳
۱۹۹۶	۴۲۵٫۴	۲۲۰	۲۰۹٫۶	۱۹۲٫۹	۲۹۵٫۶	۲۵۸٫۳	۱۳۱٫۷	۴۲۲٫۹
۱۹۹۷	۳۲۹٫۴	۱۸۸٫۷	۲۳۹٫۵	۲۸۱٫۲	۲۶۰٫۶	۷۳٫۴	۱۳۴٫۸	۳۲۴٫۹
۱۹۹۸	۲۸۱٫۳	۱۵۵٫۸	۳۴۶٫۹	۲۱۱٫۷	۲۵۷٫۷	۱۵۷٫۱	۴۴	۳۱۸
۱۹۹۹	۲۳۲٫۱	۱۵۵٫۱	۲۳۸٫۶	۲۹۱٫۱	۱۸۷٫۵	۱۲۸٫۵	۵۶٫۳	۳۲۵٫۳
۲۰۰۰	۲۴۲٫۶	۹۴٫۱	۱۶۸٫۹	۳۰۹٫۱	۳۰۹٫۷	۱۴۰٫۵	۴۰٫۷	۳۵۸

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال میلادی	آذربایجان غربی	آذر بایجان شرقی	اردبیل	اصفهان	البرز	ایلام	بوشهر	تهران
	ارومیه	تبریز	اردبیل	اصفهان	کرج	ایلام	بوشهر	تهران
۲۰۰۱	۱۹۴	۲۰۳,۸	۲۲۱,۷	۹۱,۲	۱۷۳,۵	۴۵۰,۹	۱۹۹,۳	۱۷۳,۹
۲۰۰۲	۳۳۸,۲	۳۰,۳	۲۵۱,۸	۱۲۶,۶	۲۶۲,۱	۷۷۷,۱	۴۴۱,۳	۲۹۸
۲۰۰۳	۲۹۶,۱	۲۱۸,۸	۲۷۷,۲	۱۲۷,۸	۲۶۸,۴	۵۸۸,۹	۲۸۰,۲	۲۹۴,۷
۲۰۰۴	۳۰۴,۵	۲۸۴,۶	۳۴۳,۲	۲۱۵,۷	۲۷۰,۱	۵۲۲,۱	۴۶۸,۸	۳۱۱,۷
۲۰۰۵	۱۶۷,۲	۲۳۳,۵	۲۸۰,۴	۱۲۰,۹	۳۰۰,۶	۵۶۴,۴	۳۰۸,۶	۲۷۲,۷
۲۰۰۶	۴۲۷,۶	۳۰۵,۱	۲۱۶,۵	۲۵۰	۳۵۵,۲	۷۴۷,۱	۱۹۹	۲۹۰
۲۰۰۷	۲۶۴,۷	۲۳۰,۱	۳۰۵,۹	۱۶۶,۲	۳۹۲,۵	۴۱۰,۵	۱۷۰,۲	۳۰۴,۲
۲۰۰۸	۲۷۴	۱۷۱,۴	۲۳۳,۷	۴۰,۸	۱۶۸	۳۳۷,۴	۱۶۴,۴	۱۵۰,۳
۲۰۰۹	۲۹۱,۸	۲۴۱,۹	۲۴۱,۷	۱۸۶,۶	۲۶۴,۶	۳۴۷,۹	۲۴۷,۷	۲۱۳,۸
۲۰۱۰	۳۲۹,۲	۱۸۴	۲۲۹,۴	۱۰۸,۸	۲۴۳,۶	۴۵۴,۸	۲۰,۴	۱۸۳,۲
۲۰۱۱	۴۰۹,۱	۲۸۲,۳	۲۷۵,۱	۱۵۳,۲	۴۴۷	۴۲۸,۴	۲۰۱,۴	۳۵۵,۶
۲۰۱۲	۲۸۱,۹	۲۱۷,۳	۲۸۲,۳	۲۳۸,۳	۳۰۶,۴	۴۵۸	۲۲۷,۱	۲۳۹,۷
۲۰۱۳	۲۷۹,۵	۲۶۲,۶	۲۶۹,۴	۹۰,۸	۱۵۶,۷	۵۳۰,۱	۱۶۹,۲	۱۵۷,۶
۲۰۱۴	۳۴۷,۳	۳۱۰,۹	۲۵۴,۸	۱۶۹,۶	۲۱۰,۹	۵۵۳,۳	۲۵۲,۵	۱۱۵,۴

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال میلادی	چهار محال و بختیاری	خراسان جنوبی	خراسان مرکزی	خراسان شمالی	زنجان	سمنان	سیستان و بلوچستان	فارس
	شهرکرد	بیرجند	مشهد	بجنورد	زنجان	سمنان	زاهدان	شیراز
۲۰۰۱	۲۷۶,۵	۷۱,۶	۱۴۳,۶	۱۳۸,۵	۲۰۱	۶۹,۶	۱۸,۳	۲۰۹,۹
۲۰۰۲	۳۴۵	۱۵۳,۱	۲۲۹,۹	۳۳۷,۷	۲۵۵,۴	۱۶۵,۴	۳۴,۳	۲۷۳,۱
۲۰۰۳	۲۷۸,۵	۱۴۰,۷	۲۶۴,۴	۳۷۳,۱	۳۵۴,۹	۱۶۳	۳۱,۶	۳۵۶,۵
۲۰۰۴	۴۵۹,۱	۱۲۶,۷	۲۸۶,۸	۲۸۷,۴	۳۲۳,۸	۲۰۵,۶	۶۴,۹	۶۲۱,۹
۲۰۰۵	۳۷۵	۱۹۳	۲۳۴,۵	۳۶۵,۶	۲۵۱,۳	۱۳۴	۱۰۳,۶	۳۲۶,۵
۲۰۰۶	۵۲۷,۵	۱۲۰,۵	۲۱۰,۹	۲۱۳,۹	۳۲۸	۱۸۰,۵	۴۱,۲	۳۲۱,۲
۲۰۰۷	۳۰۳,۹	۱۵۰,۸	۲۶۴,۸	۲۷۲,۸	۳۸۱,۶	۲۴۱,۱	۹۳,۸	۲۴۱,۸
۲۰۰۸	۱۴۰,۹	۱۱۱,۳	۱۲۱,۴	۱۹۴,۳	۱۶۷,۶	۵۸	۱۰۱,۲	۱۲۶
۲۰۰۹	۴۳۹,۸	۲۲۴,۳	۲۹۲,۸	۳۰۱,۸	۳۰۶,۳	۱۲۴,۴	۱۰۲,۷	۲۶۹,۴
۲۰۱۰	۲۰۹,۲	۱۲۶,۲	۱۶۳,۵	۲۲۳,۶	۲۵۹,۸	۹۲,۱	۳۵,۲	۹۷,۴
۲۰۱۱	۳۱۲,۷	۸۶,۵	۲۰۵,۲	۲۴۸,۳	۳۵۶,۳	۱۶۳,۱	۱۱۸,۲	۲۸۶,۶
۲۰۱۲	۳۸۲,۲	۱۶۱,۸	۳۱۸,۵	۲۲۶,۶	۴۰۰,۸	۱۴۹	۶۲,۴	۴۲۴,۸
۲۰۱۳	۲۶۷,۴	۱۲۷,۴	۱۹۳,۶	۱۷۸,۵	۳۰۹,۱	۱۰۵,۵	۵۱,۴	۳۰۶,۷
۲۰۱۴	۳۳۲,۷	۹۱,۲	۲۱۳,۲	۲۰۵,۵	۳۰۲,۶	۹۱,۸	۷۰,۵	۲۵۳,۱

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال شمسی	گلستان	کهگیلویه	کرمانشاه	کرمان	کرستان	قم	قزوین	سال میلادی
		و بویر احمد						
	گرگان	یاسوج	کرمانشاه	کرمان	سندج	قم	قزوین	
۱۳۳۰			۳۸۰٫۹	۱۸۰٫۶				۱۹۵۱
۱۳۳۱	۳۹٫۲		۲۹۶٫۵	۱۱۸٫۸		۱۳۲		۱۹۵۲
۱۳۳۲	۱۸۲٫۷		۲۹۴٫۹	۲۵۷٫۵				۱۹۵۳
۱۳۳۳	۱۹۰٫۵		۴۵۸٫۳	۲۲۶٫۹		۴۲٫۷		۱۹۵۴
۱۳۳۴	۴۴۹٫۲		۳۲۴٫۸	۱۹۴٫۴		۱۱۵		۱۹۵۵
۱۳۳۵	۵۴۷٫۸		۲۷۶٫۸	۲۰۶٫۲		۱۳۶٫۹		۱۹۵۶
۱۳۳۶	۶۴۲٫۸		۷۶۸٫۹	۳۷۲٫۲		۲۷۵٫۸		۱۹۵۷
۱۳۳۷	۹۶۲		۳۰۸٫۳	۷۱		۱۴۹٫۳		۱۹۵۸
۱۳۳۸	۱۵۸۰		۳۱۲٫۳	۱۳۰٫۸	۷۱٫۳	۱۲۵	۲۵۹٫۶	۱۹۵۹
۱۳۳۹	۵۵۰٫۶		۳۱۸٫۹	۲۲۶٫۲	۳۶۳٫۵	۹۷٫۳	۲۰۰٫۶	۱۹۶۰
۱۳۴۰	۶۳۱٫۴		۴۳۲٫۵	۱۲۷	۴۳۸	۸۵٫۷	۲۱۵٫۷	۱۹۶۱
۱۳۴۱	۵۴۰٫۲		۱۴۷٫۳	۱۵۷٫۱	۳۹۴٫۶	۱۶۰٫۲	۳۳۰٫۵	۱۹۶۲
۱۳۴۲	۶۸۲٫۴		۵۷۹٫۸	۱۸۰٫۹	۵۹۶	۱۲۸٫۷	۳۷۳٫۶	۱۹۶۳
۱۳۴۳	۵۹۶		۲۴۱٫۵	۱۴۳٫۵	۳۶۸٫۵	۶۱٫۷	۱۶۹	۱۹۶۴
۱۳۴۴	۵۵۰٫۴		۴۴۰٫۶	۱۳۰٫۵	۴۱۳٫۶	۱۲۲٫۱	۳۳۳	۱۹۶۵
۱۳۴۵	۵۸۱٫۲		۵۳۷٫۶	۴۶٫۵	۴۱۷٫۹	۶۴٫۱	۲۹۱	۱۹۶۶
۱۳۴۶	۷۲۵٫۹		۳۹۹٫۷	۱۳۴٫۳	۴۶۰٫۲		۱۸۹٫۷	۱۹۶۷
۱۳۴۷	۷۶۳٫۲		۶۳۹٫۹	۱۲۸	۶۰۶٫۵		۳۷۶٫۹	۱۹۶۸
۱۳۴۸	۸۴۷٫۳		۷۸۴٫۵	۹۶٫۹	۷۷۹٫۵		۴۴۸٫۹	۱۹۶۹
۱۳۴۹	۶۴۵٫۹		۴۶۷٫۹	۱۲۷٫۱	۴۴۶٫۴		۲۲۶٫۲	۱۹۷۰
۱۳۵۰	۵۲۹٫۱		۶۲۷٫۴	۱۶۴٫۸	۴۵۵٫۳		۲۹۲٫۹	۱۹۷۱
۱۳۵۱	۷۴۵٫۱		۵۸۸٫۵	۱۷۹٫۵	۴۹۱٫۹		۵۱۵٫۷	۱۹۷۲

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال شمسی	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	سال میلادی
	یزد	همدان	بندرعباس	اراک	ساری	خرم آباد	رشت	
۱۳۳۰						۳۸۴,۵		۱۹۵۱
۱۳۳۱	۳۰					۴۶۳,۴		۱۹۵۲
۱۳۳۲	۵۱,۴					۷۰۱,۱		۱۹۵۳
۱۳۳۳	۱۱۳,۳					۶۸۹,۹		۱۹۵۴
۱۳۳۴	۴۰,۶			۲۴۵		۴۵۰,۱		۱۹۵۵
۱۳۳۵	۶۶,۶			۴۰۲,۴		۴۰۳,۲	۱۲۸۸	۱۹۵۶
۱۳۳۶	۸۱,۶		۳۷۱,۳	۵۵۴,۸		۷۵۱,۴	۱۷۳۵	۱۹۵۷
۱۳۳۷	۲۲,۶		۲۱۳,۵	۲۰۰,۶		۴۱۸	۱۱۳۶	۱۹۵۸
۱۳۳۸	۱۱۰,۶		۲۳۴,۴	۳۰۳,۹		۳۷۹,۲	۱۴۶۰	۱۹۵۹
۱۳۳۹	۴۲,۶		۱۱۱	۴۳۸,۷		۳۹۹,۵	۱۱۴۸	۱۹۶۰
۱۳۴۰	۴۸,۳		۱۵۳,۱	۵۱۷,۵		۴۵۷,۴	۱۰۵۱	۱۹۶۱
۱۳۴۱	۲۳,۹		۱	۳۳۲,۳		۴۶۱,۵	۱۳۰۴	۱۹۶۲
۱۳۴۲	۶۱,۷		۱۵۶,۷	۴۵۴,۸		۶۳۵,۶	۱۴۱۶	۱۹۶۳
۱۳۴۳	۲۵		۲۵۶,۳	۲۰۷,۱		۳۴۲,۶	۱۰۵۵	۱۹۶۴
۱۳۴۴	۶۰,۱		۱۱۳,۱	۳۲۶,۴		۵۷۳,۴	۱۱۷۱	۱۹۶۵
۱۳۴۵	۴۳,۲		۶۷	۲۹۱,۹		۳۰۹,۷	۱۲۴۹	۱۹۶۶
۱۳۴۶	۵۳,۲		۶۲,۳	۲۹۷,۲		۵۵۰,۳	۱۴۲۲	۱۹۶۷
۱۳۴۷	۸۹,۹		۱۵۱,۹	۴۰۴,۷		۵۷۷,۹	۱۳۱۲	۱۹۶۸
۱۳۴۸	۲۲,۳		۱۳۰,۳	۶۰۶,۶		۷۶۴,۱	۱۵۹۵	۱۹۶۹
۱۳۴۹	۱۳,۷		۱۰۱,۴	۲۷۰,۵		۵۱۴	۱۳۰۷	۱۹۷۰
۱۳۵۰	۶۴,۷		۴۰,۴	۴۶۰,۸		۵۸۹	۹۵۷,۸	۱۹۷۱
۱۳۵۱	۶۹,۹		۱۸۹,۹	۴۶۴,۹		۵۷۰,۶	۱۹۶۸	۱۹۷۲

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال شمسی	گلستان	کهگیلویه و بویر احمد	کرمانشاه	کرمان	کرستان	قم	قزوین	سال میلادی
	گرگان	یاسوج	کرمانشاه	کرمان	سندج	قم	قزوین	
۱۳۵۲	۷۲۴,۴		۲۹۰,۳	۱۱۲,۹	۲۰۰,۳		۱۷۱,۸	۱۹۷۳
۱۳۵۳	۷۱۸,۹		۶۷۶,۶	۲۶۳,۶	۴۳۱,۳		۲۶۴,۲	۱۹۷۴
۱۳۵۴	۵۰۳		۵۹۸	۱۱۶,۳	۴۴۰,۵		۳۰۹	۱۹۷۵
۱۳۵۵	۵۶۷,۴		۴۰۵,۵	۱۷۰,۷	۴۹۰,۶		۲۷۴,۴	۱۹۷۶
۱۳۵۶	۵۶۳,۷		۳۷۲,۷	۱۳۵,۴	۵۳۴,۵		۴۰۱,۵	۱۹۷۷
۱۳۵۷	۷۹۲,۶		۳۰۶,۸	۱۲۰,۵	۵۵۹,۶		۲۶۹,۹	۱۹۷۸
۱۳۵۸	۵۸۲,۶		۳۱۶,۹	۱۴۲,۳	۵۳۴,۱		۲۷۶,۵	۱۹۷۹
۱۳۵۹	۷۳۲,۶		۴۸۶,۶	۱۲۱,۴	۴۷۶,۱		۳۱۸,۱	۱۹۸۰
۱۳۶۰	۶۸۳,۳		۵۰۴,۳	۱۵۵,۱	۵۱۶,۷		۳۳۰,۱	۱۹۸۱
۱۳۶۱	۵۹۷,۱		۵۰۸,۳	۱۴۵,۶	۷۴۷,۵		۴۹۶,۸	۱۹۸۲
۱۳۶۲	۵۷۶,۲		۳۶۱,۵	۱۷۸,۴	۴۶۵,۱		۲۸۰	۱۹۸۳
۱۳۶۳	۵۶۰,۷		۴۱۹,۸	۲۰۳,۲	۶۴۷,۱		۴۳۵,۲	۱۹۸۴
۱۳۶۴	۴۲۹,۴		۴۲۰,۱	۱۰۴,۶	۴۶۲,۸		۲۴۸,۳	۱۹۸۵
۱۳۶۵	۴۷۶,۳		۴۳۹,۲	۲۱۳,۴	۵۳۰,۲	۲۰۵,۱	۳۰۹	۱۹۸۶
۱۳۶۶	۶۱۷,۴	۵۸۷,۹	۵۷۲,۸	۴۵,۱	۵۴۴,۴	۱۱۵,۲	۴۰۶,۷	۱۹۸۷
۱۳۶۷	۶۰۴,۸	۷۷۹,۳	۴۹۱	۱۴۱,۳	۴۶۲,۴	۷۹,۴	۳۵۲,۵	۱۹۸۸
۱۳۶۸	۴۶۵,۳	۸۸۲,۳	۵۲۶,۳	۱۰۳	۴۱۳,۲	۱۳۸,۸	۲۶۰	۱۹۸۹
۱۳۶۹	۳۹۵,۳	۵۱۶,۷	۳۲۴,۱	۸۶,۱	۲۴۰,۸	۹۰,۴	۲۶۲,۹	۱۹۹۰
۱۳۷۰	۴۴۵,۹	۱۱۵۵	۴۷۴,۳	۱۶۲,۷	۳۹۶,۵	۱۲۹,۵	۳۴۹	۱۹۹۱
۱۳۷۱	۵۷۱,۸	۹۹۰	۴۷۵	۲۴۱,۶	۳۹۹,۵	۱۸۵,۱	۳۸۰,۵	۱۹۹۲
۱۳۷۲	۵۸۷	۹۹۹,۹	۵۸۷,۸	۱۳۸,۹	۵۲۴,۸	۱۹۳,۵	۳۷۴,۳	۱۹۹۳
۱۳۷۳	۶۵۶,۳	۸۴۵	۷۰۲,۵	۱۲۸,۶	۶۴۵,۱	۲۰۲	۴۵۳,۸	۱۹۹۴

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

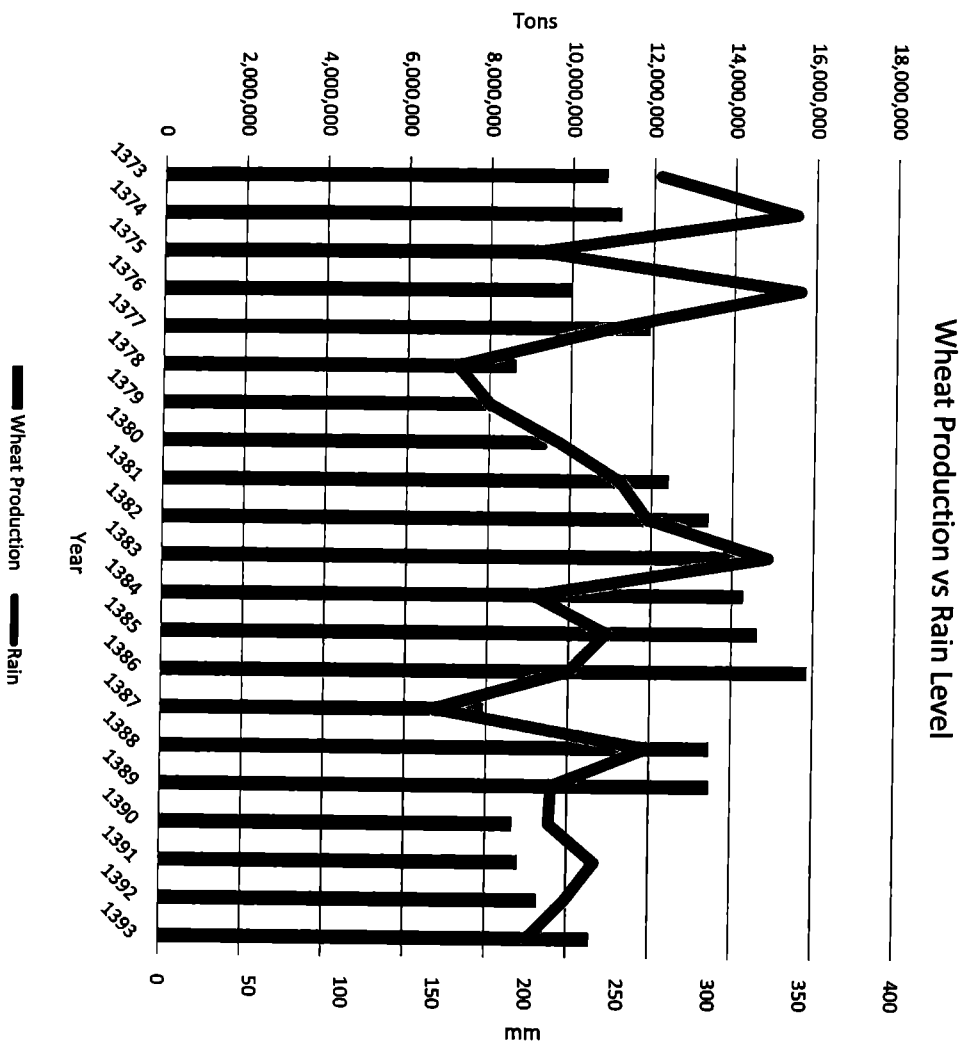
سال شمسی	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	سال میلادی
	یزد	همدان	بندرعباس	اراک	ساری	خرم آباد	رشت	
۱۳۵۲	۱۹,۳		۴۷,۶	۱۲۸,۱		۲۳۷,۱	۱۲۱۵	۱۹۷۳
۱۳۵۳	۴۶,۶		۲۲۲,۹	۳۶۶,۹		۶۶۷,۶	۱۵۴۸	۱۹۷۴
۱۳۵۴	۴۷,۶		۱۵۲,۵	۳۸۶,۴		۶۰۲,۲	۱۶۰۰	۱۹۷۵
۱۳۵۵	۹۷,۳	۷۰,۲	۴۹۴,۷	۴۱۶,۲		۵۹۵,۶	۱۵۷۹	۱۹۷۶
۱۳۵۶	۸۳	۴۱۰,۹	۱۸۲,۱	۴۰۸,۱		۴۹۰,۳	۱۴۰۹	۱۹۷۷
۱۳۵۷	۱۰۷,۱	۱۹۹,۱	۱۸۰,۴	۳۱۵,۲		۴۳۶,۳	۱۲۲۸	۱۹۷۸
۱۳۵۸	۹۲,۱	۳۳۰,۵	۴۶۴,۴	۳۱۶,۸		۵۴۸	۱۰۶۸	۱۹۷۹
۱۳۵۹	۷۶,۲	۳۲۰,۶	۱۲۷,۶	۳۹۲,۶		۵۵۱,۱	۱۱۰۵	۱۹۸۰
۱۳۶۰	۲۵,۸	۳۳۴,۲	۲۱۱,۹	۳۵۶,۲		۵۴۲	۱۱۱۹	۱۹۸۱
۱۳۶۱	۸۸,۲	۴۰۸,۷	۴۲۶,۸	۴۵۶,۷		۵۲۷,۳	۱۹۳۷	۱۹۸۲
۱۳۶۲	۶۹,۶	۳۱۲,۳	۱۷۱,۱	۳۰۵,۴		۴۷۲,۶	۹۸۸,۴	۱۹۸۳
۱۳۶۳	۹۲,۴	۳۴۸,۹	۹۶,۶	۳۰۲,۷		۴۵۳,۵	۱۵۹۲	۱۹۸۴
۱۳۶۴	۳۴,۸	۲۲۷,۶	۴۵	۲۰۷,۷		۳۰۱,۳	۱۴۲۴	۱۹۸۵
۱۳۶۵	۱۱۸,۴	۴۰۵,۱	۱۲۲,۴	۳۷۳,۲		۵۸۶,۵	۱۲۹۱	۱۹۸۶
۱۳۶۶	۲۸,۴	۴۰۵,۲	۱۵۹,۳	۲۴۹,۴		۵۴۴,۶	۱۲۶۷	۱۹۸۷
۱۳۶۷	۵۷,۳	۲۸۲,۲	۲۰۷,۹	۲۲۲,۲		۴۲۲	۱۲۳۷	۱۹۸۸
۱۳۶۸	۲۹,۱	۲۶۱,۸	۲۶۱,۴	۳۱۵		۵۴۶,۳	۱۴۷۸	۱۹۸۹
۱۳۶۹	۵۸	۲۳۸,۳	۱۳۸,۸	۱۹۷,۲		۲۷۱,۳	۱۴۸۲	۱۹۹۰
۱۳۷۰	۹۲,۱	۲۷۰,۳	۲۴۴,۴	۲۴۹,۶		۴۴۳,۴	۱۲۱۹	۱۹۹۱
۱۳۷۱	۴۷,۹	۴۲۰,۲	۳۷۵,۷	۴۵۲		۶۸۷,۱	۱۷۷۶	۱۹۹۲
۱۳۷۲	۷۵,۳	۲۹۹,۴	۲۴۶,۴	۴۰۰,۹		۷۷۱,۱	۱۸۹۵	۱۹۹۳
۱۳۷۳	۳۱,۱	۴۸۱,۳	۳۳,۷	۴۲۹,۵		۷۰۶,۴	۱۴۴۶	۱۹۹۴

ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال شمسی	گلستان	کهگیلویه و بویر احمد	کرمانشاه	کرمان	کرستان	قم	قزوین	سال میلادی
	گرگان	یاسوج	کرمانشاه	کرمان	سنندج	قم	قزوین	
۱۳۷۴	۵۶۷,۳	۷۰۹,۶	۲۱۵,۸	۲۳۴,۳	۴۵۳,۸	۸۵,۱	۲۱۱,۶	۱۹۹۵
۱۳۷۵	۴۶۹,۵	۱۰۳۴	۵۱۹,۱	۱۵۹,۶	۴۷۲,۵	۲۰۶,۲	۴۶۲,۷	۱۹۹۶
۱۳۷۶	۵۱۷,۲	۷۱۹,۴	۴۳۷,۵	۱۸۹,۱	۴۵۰,۲	۷۶,۱	۲۰۸,۶	۱۹۹۷
۱۳۷۷	۴۷۶	۸۳۱,۲	۳۵۷,۹	۱۰۱,۶	۳۹۸,۷	۱۴۲,۱	۳۲۶,۹	۱۹۹۸
۱۳۷۸	۵۹۲,۳	۸۴۲	۳۱۴,۷	۱۵۵	۲۳۵,۸	۱۶۳,۶	۲۴۴,۴	۱۹۹۹
۱۳۷۹	۵۷۹	۶۱۹,۵	۳۵۲,۴	۸۶,۹	۳۲۹,۵	۱۷۵,۱	۳۱۱	۲۰۰۰
۱۳۸۰	۴۵۱,۶	۹۷۰,۵	۳۲۷,۸	۱۲۶,۹	۲۳۹	۱۵۱,۵	۲۲۴,۳	۲۰۰۱
۱۳۸۱	۵۴۲,۹	۹۱۳,۲	۳۹۸,۸	۸۴,۳	۴۲۴,۲	۱۴۹,۷	۳۳۹,۵	۲۰۰۲
۱۳۸۲	۶۳۱,۴	۸۹۳,۲	۴۴۳,۶	۱۱۵,۸	۳۶۷,۶	۱۶۵,۴	۴۱۰,۱	۲۰۰۳
۱۳۸۳	۵۹۴,۳	۱۲۹۴	۳۸۳,۵	۱۴۴,۶	۳۹۶,۱	۱۷۷,۴	۳۲۶,۵	۲۰۰۴
۱۳۸۴	۶۷۹,۴	۸۴۳,۲	۳۸۴,۸	۹۲,۳	۳۵۲,۱	۱۴۶,۴	۲۸۴,۹	۲۰۰۵
۱۳۸۵	۴۱۸,۱	۹۵۴,۷	۴۶۵,۲	۹۹	۴۸۶	۱۵۶,۲	۳۶۱,۱	۲۰۰۶
۱۳۸۶	۳۸۳,۵	۷۹۷,۶	۳۷۸,۶	۱۲۲	۴۰۳,۱	۱۸۳,۹	۳۲۷,۵	۲۰۰۷
۱۳۸۷	۳۱۴,۶	۲۹۳,۷	۳۰۵	۹۶,۳	۲۴۴,۲	۹۹,۵	۱۵۵,۶	۲۰۰۸
۱۳۸۸	۵۲۷,۹	۸۶۴,۸	۳۸۱,۴	۱۱۰,۶	۳۸۱,۱	۱۶۵	۲۹۴,۳	۲۰۰۹
۱۳۸۹	۳۷۱	۴۱۴,۸	۳۴۶,۷	۴۱,۲	۳۵۱,۴	۷۸,۱	۳۵۲	۲۰۱۰
۱۳۹۰	۶۵۴,۸	۹۴۱,۳	۴۴۲,۷	۱۴۵,۶	۳۶۳,۵	۱۵۲,۲	۴۶۹,۳	۲۰۱۱
۱۳۹۱	۷۲۷,۹	۹۵۰,۵	۳۸۷,۹	۱۷۶,۵	۳۳۶,۴	۱۴۶,۷	۳۰۲,۹	۲۰۱۲
۱۳۹۲	۵۳۱,۶	۵۸۳,۹	۳۵۸,۸	۱۱۴,۴	۳۱۶,۱	۷۷,۴	۳۰۹,۷	۲۰۱۳
۱۳۹۳	۳۲۵,۵	۷۲۶,۶	۳۵۸,۵	۱۴۱,۸	۲۸۰,۴	۷۲	۲۰۰,۸	۲۰۱۴

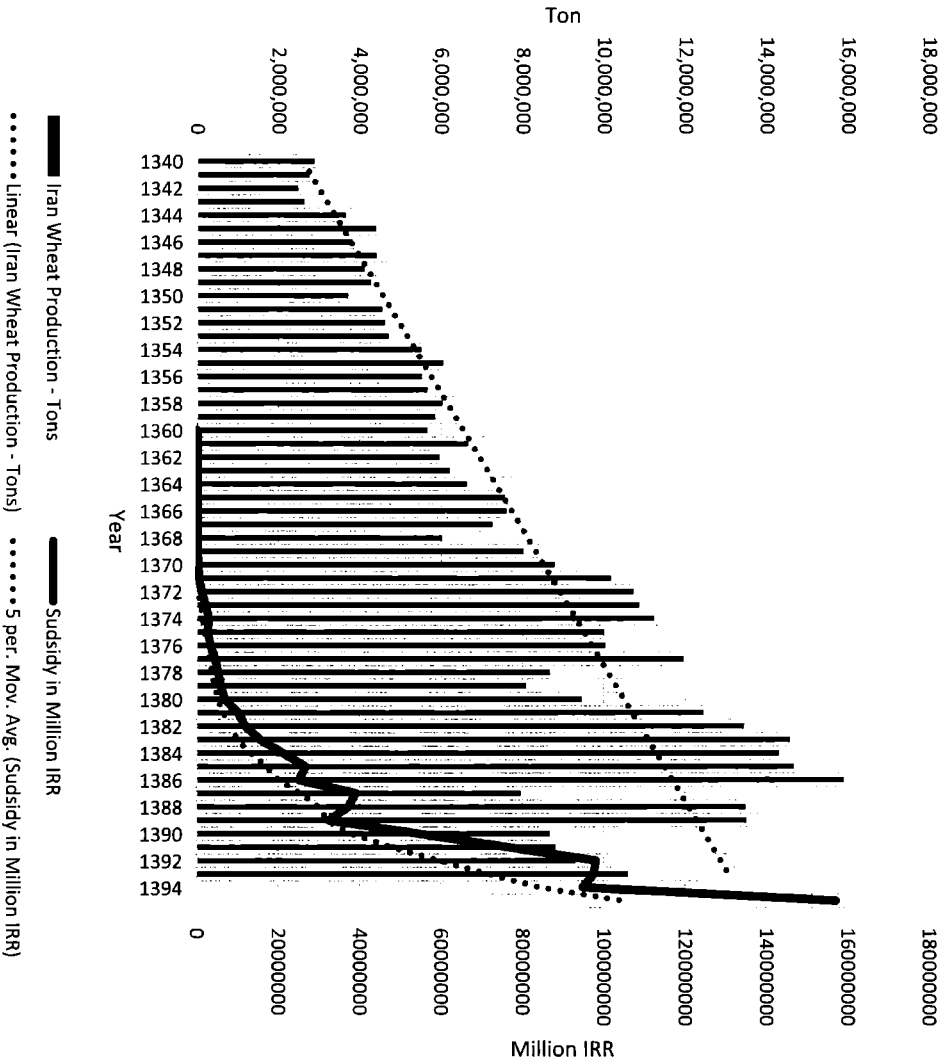
ادامه اطلاعات مجموع بارش سالانه - میلیمتر (جدول شماره ۸)

سال شمسی	یزد	همدان	هرمزگان	مرکزی	مازندران	لرستان	گیلان	سال میلادی
	یزد	همدان	بندرعباس	اراک	ساری	خرم آباد	رشت	
۱۳۷۴	۸۷,۳	۲۲۰,۴	۲۵۶	۲۱۳,۱		۳۴۲,۵	۱۰۰۱	۱۹۹۵
۱۳۷۵	۴۵,۹	۳۰۹,۲	۳۴۸,۲	۴۳۵,۷		۶۴۰,۴	۱۰۹۲	۱۹۹۶
۱۳۷۶	۴۵,۹	۲۵۶,۴	۳۵۷,۵	۲۳۱,۹		۴۹۸,۶	۱۲۹۸	۱۹۹۷
۱۳۷۷	۲۶	۲۷۹,۲	۲۱۵,۳	۲۷۴,۴		۴۲۲,۳	۱۱۶۷	۱۹۹۸
۱۳۷۸	۱۱۰,۳	۲۵۰,۱	۱۱۰,۶	۲۱۵	۳۶۶,۱	۳۵۸	۱۱۴۸	۱۹۹۹
۱۳۷۹	۴۴,۹	۳۱۸,۹	۲۱۳,۶	۳۴۳,۷	۸۳۳,۳	۴۲۳,۸	۱۴۳۸	۲۰۰۰
۱۳۸۰	۶۲,۸	۲۲۵,۷	۴۷,۹	۲۷۱,۹	۵۰۸,۳	۴۵۵,۱	۱۳۶۵	۲۰۰۱
۱۳۸۱	۴۶,۹	۲۹۹,۶	۱۱۱,۹	۲۴۶,۵	۸۱۸	۳۶۹,۶	۱۱۵۶	۲۰۰۲
۱۳۸۲	۵۴,۲	۴۴۱,۷	۸۲,۱	۳۵۸,۶	۸۱۱,۹	۴۵۶,۸	۱۴۴۷	۲۰۰۳
۱۳۸۳	۷۳	۳۶۸	۷۰,۹	۴۰۶,۳	۹۸۷,۳	۴۸۴,۸	۱۶۱۷	۲۰۰۴
۱۳۸۴	۱۸,۹	۲۸۹,۸	۱۵۳,۹	۲۹۲,۳	۸۰۳,۳	۴۷۳,۷	۱۴۵۸	۲۰۰۵
۱۳۸۵	۵۲,۴	۳۰۵,۱	۱۵۸,۶	۳۲۹,۷	۵۶۹,۵	۶۰۷,۹	۱۴۴۰	۲۰۰۶
۱۳۸۶	۴۱,۳	۳۵۲,۶	۶۹,۴	۳۹۴,۹	۷۸۱,۷	۵۲۸	۱۰۵۱	۲۰۰۷
۱۳۸۷	۵۶,۱	۲۳۳,۵	۱۰۱,۵	۱۹۱	۶۳۶,۴	۳۴۷,۷	۱۲۹۰	۲۰۰۸
۱۳۸۸	۵۸,۹	۳۹۲,۳	۲۰۰,۸	۳۳۶,۴	۹۳۸,۶	۴۳۸,۵	۹۹۵,۷	۲۰۰۹
۱۳۸۹	۹,۳	۳۰۲,۴	۲۴,۳	۱۹۳,۶	۴۴۲,۶	۳۳۹,۲	۸۳۱,۳	۲۰۱۰
۱۳۹۰	۴۸,۵	۳۴۸,۶	۱۳۸,۴	۲۸۶,۲	۹۲۱,۳	۳۹۷,۷	۱۸۲۵	۲۰۱۱
۱۳۹۱	۵۳	۲۴۷,۴	۸۹,۳	۲۹۲,۶	۱۰۰۷,۳	۳۴۸,۴	۱۲۲۵	۲۰۱۲
۱۳۹۲	۴۹	۲۶۸,۶	۶۲,۱	۱۹۸	۸۸۸,۴	۳۶۴	۱۳۰۵	۲۰۱۳
۱۳۹۳	۵۶,۸	۲۳۸,۶	۳۱۴,۳	۳۱۹,۹	۵۲۹,۹	۴۷۴,۶	۱۱۳۷	۲۰۱۴

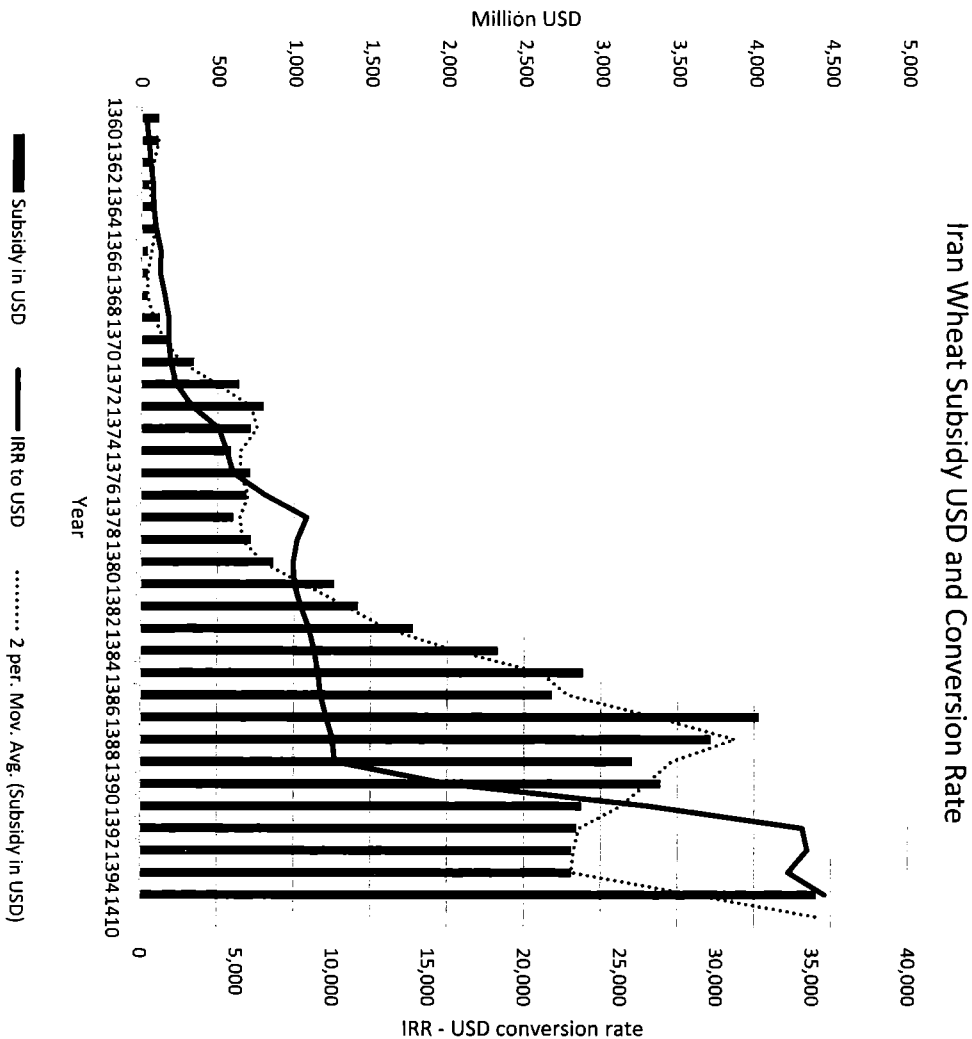

نمودار تولید گندم و سطح بارش ها در ایران

Wheat Production vs. Subsidies

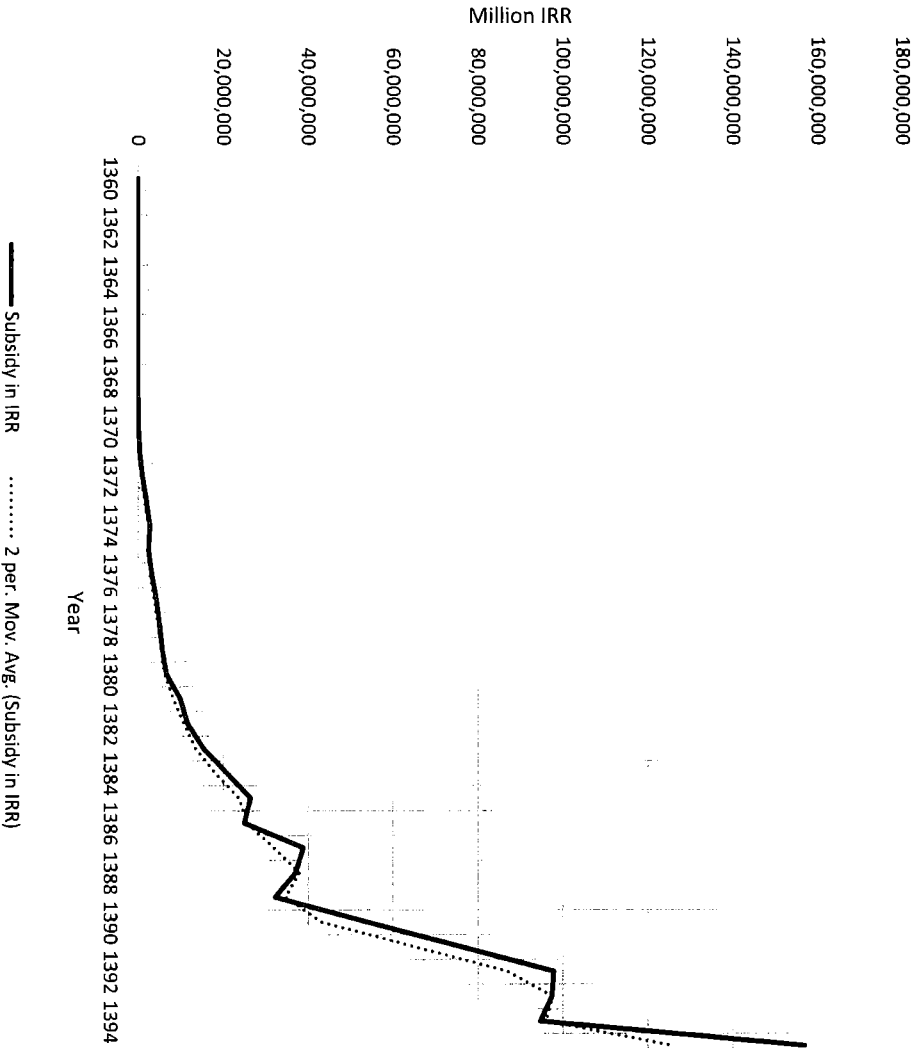

نمودار تولید گندم و یارانه در سالهای ۱۳۴۰ الی ۱۳۹۴

نمودار سوبسید گندم به دلار و نرخ تبدیل آن به ریال در سنوات ۱۳۶۰ الی ۱۳۹۴

Historical Wheat Subsidy

نمودار تاریخی سوبسید گندم در سالهای ۱۳۶۰ الی ۱۳۹۴

نگاهی کوتاه به تاریخچه تولید و عرضه نان در سنوات گذشته

تولید و عرضه آرد و نان را می توان به دو مقطع تاریخی قبل و بعد از جنگ تحمیلی تقسیم نمود تا قبل از بروز جنگ تحمیلی معاملات گندم و آرد بدون هیچگونه محدودیتی انجام می گرفت، کارخانه های آرد جهت تولید آرد با کیفیت خوب و قابل رقابت در بازار جهت انواع مصارف سعی در خرید گندم از مناطق مختلف بطور مستقیم از کشاورز یا از طریق تجار خبره گندم می نمودند یا تجربه و تبحری که در اختلاط گندم داشتند حتی معایب گندمهای ضعیف واگذاری دولت را نیز می پوشاندند و جهت جلب مشتری علاوه از خرید گندم های مناسب و اختلاط اصولی آنها سعی میکردند با استفاده از تکنولوژی های پیشرفته آردهایی با کیفیت خوب برای انواع مصارف تهیه نموده و حتی بواسطه وجود رقابت شدید قیمت ها نیز بعضا بنفع مصرف کننده نزول می نمود

نانوایان نیز به دو دسته تقسیم می شدند که یک دسته در محدوده برخی از شهرهای بزرگ قرار داشتند و از دولت سهمیه آرد دریافت می نمودند و بقیه نیز بدون دریافت سهمیه به صورت آزاد پز به امر پخت نان اشتغال داشتند اما هر دو گروه در انتخاب کارخانه آرد مختار بودند و سعی در خرید آرد مناسب به عنوان عامل موثر در بهبود نانهای تولیدی خود داشتند و نسبت به هرگونه بالا رفتن قیمت یا تنزل کیفیت آرد حساس و معترض می شدند که این نیز موجب الزام آسیابها به تولید آردهای مناسب میگردد در مورد گندم سهمیه دولتی نانوایان به این ترتیب عمل می شد که دولت گندم سهمیه را با قیمت تعیین شده به کارخانجات می فروخت و نانوایان سهمیه دار نیز با دریافت حواله از شورای آرد و نان به کارخانجات مراجعه

و آرد خود را به قیمت تعیین شده خریداری می نمودند. سایر مصرف کنندگان آرد از قبیل تولید کنندگان ماکارونی، بیسکویت، کیک، قنادیها و غیره نیز آزادانه آرد مورد نیاز خود را از کارخانه ها خریداری میکردند. با بروز جنگ تحمیلی و تشخیص و تصویب ستاد بسیج اقتصادی کشور معاملات گندم، آرد و سبوس در انحصار دولت قرار گرفت و با رشد و ادامه انحصار تمامی عملیات مربوطه غیر از مرحله تبدیل گندم به آرد را شامل گردید باین ترتیب خرید، فروش حمل و نقل گندم و آرد و حتی معاملات کیسه جهت بسته بندی آرد انحصارا در اختیار دولت قرار گرفت ضمن اینکه دولت با خرید گندم کشاورزان نسبت به واردات گندم از خارج کشور جهت تامین کمبود مصرف راسا اقدام میکرد.

پس از خاتمه جنگ تحمیلی و از بین رفتن علت اصلی انحصار فشارها برای رفع انحصار و آزادی عمل شدت گرفت اما عملا اتفاق موثری در این زمینه رخ نداد و همانطور که پیش تر نیز گفته شد در یک مقطع خاص یعنی زمان هدفمندی یارانه ها آزادی عمل محدودی اعمال گردید و بسرعت نیز بساط آن برچیده شد در این میان تنها اثر باقیمانده عدم واگذاری گندم امانی به کارخانجات بود اگرچه نحوه عمل بهمان صورت قدیم باقی ماند اما کارخانجات جهت تامین گندم مصرفی خود سهمیه تعیین شده را از دولت خریداری کردند قیمت نان نیز متأثر از قیمت واگذاری گندم به کارخانجات بود که در هر مقطع بر اساس قیمت گندم یارانه ای قیمت آرد تعیین و بر همین اساس قیمت نان نیز تعیین و ابلاغ می گردید.

گندم، آرد و نان کشور دارای مشکلات عدیده ای است که مهمترین آنها عبارتند از :

- ۱- انحصار که موجب عدم رقابت در تولید گندم، آرد و نان است
 - ۲- سوپسید (یارانه) که موجب رانت، فساد و کندی عملیات در تمامی زمینه هاست
 - ۳- عدم وجود متولی واحد برای مهم ترین غذای مردم و بی صاحب ماندن زنجیره گندم، آرد و نان
- وضعیت موجود :

- درحال حاضر دولت گندم را به قیمت تضمینی (انحصاری) از قرار هر کیلو ۱۲۷۰۵ ریال از کشاورزان خریداری می کند که با درنظر گرفتن هزینه های تبعی حدود هر کیلو ۱۳۵۰۰ ریال برای دولت تمام می شود - گندم بخش نان (چهار نان اصلی سنگک، لواش، تافتون، بربری) که مصرف اصلی کشور است و ماهیانه حدود ۶۵۰،۰۰۰ تن برآورد می شود به قیمت هر کیلو ۶۶۵۰ ریال به کارخانجات آرد فروخته می شود

- گندم مصرفی سایر مصرف کنندگان (از قبیل، ماکارونی، قنادی، نان های آزاد پز و حجیم و نیمه حجیم) از قرار هر کیلو ۹۰۰۰ ریال به متقاضیان فروخته می شود

- علاوه از سوپسید قابل ملاحظه ای که برای فروش گندم پرداخت می شود بطور سرانه به هر نفر ایرانی ۴۵۰۰۰ ریال ماهیانه یارانه نقدی برای خرید نان پرداخت گردید.

- بخشی از یارانه ها و کمک های دولتی و هزینه های مربوطه در قیمت ۱۳۵۰۰ ریال محاسبه نشده که عبارتند از سود پرداختی به بانک ها جهت تامین منابع خرید گندم، کود و سم و بذر که به قیمت یارانه ای در اختیار کشاورزان قرار میگیرد، تسهیلات ارزان قیمت بخش کشاورزی و همچنین موارد دیگری از جمله

سهم بهای واقعی آب مصرفی

- آرد حاصل از تبدیل گندم یارانه ای به قیمت های سال ۱۳۹۳ در اختیار نانویان قرار می گیرد که بعلت عدم تعدیل قیمت ها تا کنون نارضایتی شدید آسیابانان را فراهم آورده است.

- قیمت نان در سال ۱۳۹۳ تعیین و تاکنون بدون تغییر مانده که نانویان نیز بالاجبار با کوچک کردن قرص نان (کم کردن وزن چانه) و یا در برخی مواقع با افزودن کنجد یا افزودنی های دیگر جبران مافات می کنند - عدم پرداخت به موقع پول گندم کشاورزان در بعضی مواقع، عدم تعدیل قیمت آرد از سال ۹۳ و عدم تعدیل قیمت نان از سال ۹۳ باعث شده که کشاورز، آسیابان و نانوا بعنوان عاملان اصلی تولید و عرضه نان به صورت جدی از وضع موجود ناراضی باشند.

- دولت نیز بعلت پرداخت یارانه سنگین و دشواری در تهیه پول و پرداخت به موقع آن به گندمکاران از

وضع موجود ناراضی است

- مصرف کنندگان نیز که با پرداخت بهاء بیشتر از قیمت مصوب نان بی کیفیت خریداری می کنند از

این وضع ناراضی اند، این چرخه معیوب که همه از کشاورز، آسیابانان، نانوا، دولت و مصرف کننده را ناراضی کرده هم چنان بدون تغییر و تحول بدور خود می چرخد.

پیشنهادها

۱- در قدم اول و به فوریت برای جلوگیری از نشت آرد یارانه ای به سایر مصارف و ایجاد یک رقابت نسبی در بین همه تولیدکنندگان اعلام یک قیمت واحد برای فروش گندم مصرفی کشور و به تبع آن اعلام نرخهای جدید آرد و نان جهت جلوگیری از گسترده شدن نارضایتی در بخش تولید نان کشور الزامی بنظر می رسد.

۲- پیشنهادها در بلند مدت :

۱-۲- تعیین یک متولی واحد با اختیار تام برای کلیه امور مربوط به زنجیره گندم، آرد و نان.

۲-۲- سازمان متولی گندم، آرد و نان در مورد سیاست های اعلام قیمت، حمایت از مصرف کننده، کیفیت نان، سلامت و بهداشت نان و غیره تصمیم گرفته و بر اساس آن برنامه های تهیه، تولید و توزیع نان را به مورد اجراء خواهد گذاشت.

۲-۳- برای حمایت از کشاورز بایستی راه حلی مجزا از قیمت گندم اندیشیده شود، حمایت اصولی از کشاورزان مورد تایید آحاد جامعه است لیکن پیوند زدن آن با قیمت گندم بایستی خاتمه پیدا کند. پرداخت یارانه تولید به گندمکاران بر اساس سطح زیر کشت آنان می تواند یکی از راه حل ها باشد لکن این امر بایستی در کارگروههای تخصصی مورد تحقیق قرار گیرد و بهترین روش برای حمایت از کشاورز مجزا از بالا بردن بی رویه نرخ گندم به مورد اجرا گذارده شود

۲-۴- تجارت گندم بایستی آزاد اعلام شود و کشاورزان باید گندم خود را در بازار آزاد و به نرخ بازار و با توجه به کیفیت گندم عرضه نمایند.

۲-۵- دولت باید از خرید انحصاری گندم جدا پرهیز نماید و تنها بعنوان تنظیم کننده بازار جهت جلوگیری از اجحاف به کشاورزان یک نرخ پایه کف (و نه نرخ تضمینی آنهم به دو برابر قیمت جهانی گندم) اعلام و در مواقعی که برای گندم کشاورز هیچ مشتری در بازار نباشد خریدار گندم بنرخ کف باشد. نرخ کف گندم بایستی در کار گروه تخصصی بررسی و این نرخ بایستی قطعا از نرخ بازار پایین تر و صرفا در مواقعی عمل شود که گندم کشاورز در بازار خریداری ندارد

۲-۶- واردات گندم بایستی آزاد اعلام شود لاکن با وضع تعرفه مناسب ترتیبی داده شود که همواره نرخ گندم وارداتی بالاتر از نرخ گندم مرغوب داخلی باشد.

۲-۷- در صورت محقق شدن این امر و آزادی بازار گندم، آسیابانان با خرید گندم دلخواه مطلوب خود و با رقابت کامل مجبور به تولید آرد با کیفیت با قیمت های حداقلی خواهند کرد زیرا در کشور بمیزان دو برابر مصرف آرد، تولید آرد داریم (ظرفیت تولید آرد کشور به رقمی حدود ۲۴ میلیون تن گندم بالغ می شود) نانوایان نیز با مراجعه به کارخانه مورد نظر خود و انتخاب آرد دلخواه از نظر کیفی و قیمتی آرد مورد نظر را انتخاب و مبادرت به پخت نان خواهند کرد

در این حالت نه آسیابان و نه نانوایان می توانند علت بدی محصول خود را مواد اولیه نامرغوب جلوه دهد چون خود نسبت به انتخاب آن اقدام کرده است.

فهرست منابع

- ۱- آمار و اطلاعات مربوط به سنوات ۱۳۱۶ تا ۱۳۴۵ قیمت گندم و جو و نحوه معاملات گندم در سنوات قبل از انقلاب بر اساس اطلاعات و اسناد شخصی باقیمانده از مرحوم حاج غلامرضا یزدجردی (۱۳۹۴-۱۲۹۸) رئیس اسبق هیئت مدیره آرد تابان تهران و اطلاعات شخصی جناب آقای ابوالفضل احمدخانلو متولد ۱۳۰۴ هجری رئیس اسبق کانون انجمن های صنفی صنایع آرد ایران و همچنین دست نوشته های مرحوم محمد حسن قاجار صاحب منصب سازمان غله، قند و شکر سابق که بعد از انقلاب نیز مدتی در سمت معاونت بازرگانی سازمان غله کشور خدمت کرد تدوین گردیده است .
- ۲- کتاب مجموعه سخنرانی و مقالات ارائه شده در اولین سمینار هسته خودکفایی - تحقیقاتی صنایع همگن آرد و نان اسفند ۱۳۷۰ انتشارات هسته خودکفایی - تحقیقاتی صنایع همگن آرد و نان
- ۳- نان - مسایل تکنیکی تغذیه ای بهداشتی اقتصادی و اجتماعی
مجموعه مقالات اجلاس تخصصی - انتشارات انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور شماره ۳۶۳ - تابستان ۱۳۷۴
- ۴- بخشنامه شماره ۲۱۴۸۸۷ مورخ ۱۳۸۹/۹/۲۷ ریاست جمهوری اسلامی ایران
- ۵- نمودار صفحه ۱۲ بر اساس اطلاعات شرکت بازرگانی دولتی ایران و سازمان خواروبار و کشاورزی جهانی FAO

- ۶- نمودار صفحه ۱۳ بر اساس اطلاعات سازمان خواروبار و کشاورزی جهانی FAO و آمار مربوط به کشور نیوزیلند از ژورنال Milling and Grain می ۲۰۱۷
- ۷- نمودار صفحه ۱۴ بر اساس اطلاعات سازمان خواروبار و کشاورزی جهانی FAO
- ۸- نمودار صفحه ۱۵ بر اساس اطلاعات سازمان خواروبار کشاورزی جهانی FAO
- ۹- نمودار صفحه ۱۶ قیمت گندم در ایران بر اساس اطلاعات GTC و قیمت جهانی گندم بر اساس اطلاعات سایت www.indexmundi.com و www.automationinformation.com
- ۱۰- نمودار صفحه ۱۷ بر اساس اطلاعات و آمار بانک جهانی World Bank
- ۱۱- جداول صفحه ۲۲ و ۲۳ بر اساس اطلاعات سایت www.automationinformation.com و www.indexmundi.com و قیمت دلار از سایت www.mfarda.ir
- ۱۲- جداول صفحات ۲۴ و ۲۵ بر اساس اطلاعات سایت www.mfarda.ir
- ۱۳- جداول صفحات ۲۶ و ۲۷ بر اساس آمار سازمان هواشناسی و اداره خشکسالی
- ۱۴- جداول صفحات ۲۸ و ۲۹ بر اساس اطلاعات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۱۵- نمودار صفحه ۳۲ تولید گندم بر اساس آمار GTC و بارش ها بر اساس اطلاعات سازمان هواشناسی
- ۱۶- نمودار صفحه ۳۲ آمار تولید بر اساس اطلاعات سازمان خواروبار و کشاورزی جهانی FAO و آمار یارانه بر اساس اطلاعات وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ۱۷- نمودار صفحه ۳۲ میزان یارانه های بر اساس اطلاعات وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ۱۸- نمودار صفحه ۳۵ میزان یارانه ها بر اساس اطلاعات وزارت صنعت، معدن و تجارت

آشنایی با نویسنده

نام و نام خانوادگی : حسین یزدجردی
تاریخ تولد : ۱۳۲۹/۷/۱۵
محل تولد : تهران - ایران
تلفن : ۶۶۶۹۱۱۵۵ (+۹۸۲۱)
فکس : ۶۶۶۹۱۱۵۷ (+۹۸۲۱)
پست الکترونیک : yazdjerdi@iranflour.com

فعالیت‌های حرفه‌ای:

۱۳۵۸ - تاکنون : عضو هیئت مدیره و از سال ۱۳۹۴ رئیس هیئت مدیره شرکت آرد تابان (سهامی خاص)
۱۳۶۶ - تاکنون : مشاور هسته خودکفائی تحقیقاتی صنایع همگن آرد و نان
۱۳۶۸ - تاکنون : عضو و رئیس هیئت مدیره شرکت ایران آردین
۱۳۷۹ - ۱۳۹۴ : قائم مقام رئیس هیئت مدیره کانون انجمن های صنفی صنایع آرد ایران
۱۳۹۴ - تاکنون : رئیس هیات مدیره کانون انجمن های صنفی صنایع آرد ایران
۱۳۷۹ - تاکنون : عضو هیئت امضاء مرکز آموزش عالی صنعت غذا (هشتگرد کرج) این موسسه برگزارکننده دوره های کاردانی و کارشناسی در رشته های صنایع غذایی از جمله آرد سازی است.

۱۳۸۰-۱۳۸۲ : عضو شورایی عالی تامین اجتماعی کشور.

۱۳۸۰ - تاکنون : مدیر عامل شرکت تحقیقاتی و خدمات مهندسی صنایع همگن آرد و نان

۱۳۸۲ - تاکنون : عضو انجمن بین المللی آسیابانان - کانزاس - ایالات متحده

۱۳۸۵ - تاکنون : عضو کمیته علمی انجمن بین المللی آسیابانان در منطقه خاورمیانه و آفریقا

۱۳۹۵ - تاکنون : عضو هیئت مدیره و نایب رئیس کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار "نخبیره گندم، آرد و نان"

تألیف و ترجمه :

- عوامل مطلوب در تولید فرآورده های ماکارونی ترجمه ۱۳۶۷
- ارزش غذایی آرد گندم با تاکید بر تاثیر درجه استخراج ترجمه ۱۳۶۸
- کوششی به منظور ایجاد نگرش مشترک در هسته خودکفایی-تحقیقاتی صنایع آرد تألیف ۱۳۶۷
- مجموعه مقالات و سخنرانیهای ارائه شده در اولین سمینار هسته خودکفائی-تحقیقاتی صنایع آرد و نان تدوین ۱۳۷۰

- ناخالصیهای گندم و چگونگی عملیات بوجاری در جریان آرد سازی ترجمه ۱۳۷۰

- گندم، آرد و نان تألیف ۱۳۷۴

- ارزیابی صنعت آرد کشور و تحلیل هزینه های غنی سازی آرد - تألیف به زبان انگلیسی برای سازمان جهانی بهداشت WHO ۱۳۸۴

فعالیت‌های داوطلبانه اجتماعی :

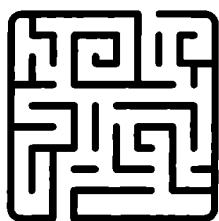
۱۳۷۰ - تاکنون : عضو هیئت امضاء و عضو هیئت مدیره موسسه خیریه حاج غلامرضا یزدجردی (موسسه ای که توسط پدر تأسیس گردیده است) این موسسه در زمینه تامین مسکن، خدمات پزشکی و آموزشی برای کودکان عقب مانده ذهنی، نابینا و ناشنوای ایرانی فعالیت مینماید.
۱۳۸۰ - تاکنون : عضو هیئت امضاء قرآن یزدجردی، این قرآن که صفحات آن ابعادی برابر ۱/۹۲ متر در ۱/۲۲ متر دارد به عنوان بزرگترین قرآن دست نویس جهان بطور دائمی در مدخل ورودی کتابخانه ملی ایران در معرض نمایش و دید عموم است. هیئت امضاء قرآن یزدجردی از بازدیدکنندگان این قرآن بی نظیر خواستار عطف توجه به وضعیت کودکان استثنائی و نابینایان و ناشنوایان تحت پوشش موسسه خیریه حاج غلامرضا یزدجردی و موسسه عصای سفید هستند.

۱۳۸۲ - تاکنون : عضو هیئت امضاء و رئیس هیات مدیره مرکز جراحی محدود خیریه وردآورد (دندان-فک) این مرکز جراحی در خدمت کودکان استثنائی (کم توان-عقب مانده ذهنی، نابینا، ناشنوا) کشور است.

مدارج علمی :

۱۳۵۱ : لیسانس شیمی - دانشکده علوم دانشگاه ملی ایران (هم اکنون دانشگاه شهید بهشتی)

۱۳۵۶ : دکترای شیمی - دانشکده فنی دانشگاه ویکتوریا منچستر - انگلستان

بیراهه می رویم...

نگاهی به فرآیند دشوار و پرهزینه تولید نان در ایران |

| دکتر حسین یزدجردی |

یادداشت:

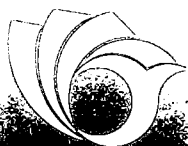
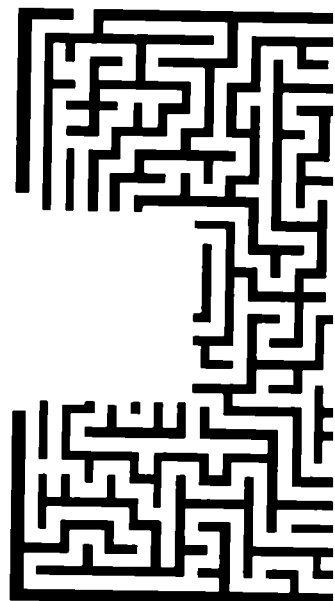
.....

.....

کانون هماهنگی
دانش صنعت بازار
زنجیره گندم آرد نان

| ما راه ساده و کم هزینه ای که همه ملت ها
برای تهیه نان مطلوب و ماکول خود انتخاب
کرده اند، را با راهی بسیار دشوار و پر هزینه
برای تهیه نان نامطلوب عوض کرده ایم. آنچه
در پی خواهد آمد نگاهی به تاریخچه و وضع
موجود در زمینه گندم و آرد و نان در ایران،
مشخص کردن مشکلات موجود و حتی الامکان
پرداختن به راه‌هایی در این زمینه است شاید
گوشی شنوا و دستی پر توان برای غلبه بر
مشکلاتی که ده‌ها سال است تامین نان مردم
را با مشکل مواجه نموده پیدا شود و گشایشی
در این کلاف پیچ در پیچ ایجاد گردد.

کانون هماهنگی
دانش صنعت بازر
زنجیره گندم آرد نان

ISBN: 978-600-93912-5-7

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان